

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.
ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolar ve
Bağımsız Denetçi Raporu

Aksis Uluslararası Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
13 Mart 2023

Bu rapor 5 sayfa bağımsız denetçi raporu ve 70 sayfa konsolide finansal tablolar ve konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotları içermektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.
ve Bağlı Ortaklıkları

İçindekiler

Bağımsız Denetçi Raporu
Konsolide Finansal Durum Tablosu (Bilanço)
Konsolide Kar veya Zarar Tablosu
Konsolide Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu
Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu
Konsolide Nakit Akış Tablosu
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. Genel Kurulu'na

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1. Görüş

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2022 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar tablosu, konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dahil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar Grup'un 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ("TFRS'lere") uygun olarak, tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2. Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun "Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları" bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3. Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit Denetim Konusu	Denetimde Konunun Nasıl Ele Alındığı
Hasılatın Kaydedilmesi Grup'un ana faaliyet konusu, dizel motor üretimi, dizel motor ile çalışan traktör üretimi ve yetkili servis hizmetleri vermektir. Yıl içerisinde uygulanan stratejinin sonuçlarının değerlendirilmesi ve performans takibi açısından önemli bir ölçüm kriteri olması, doğası gereği hile ve hata kaynaklı riskler barındırması sebepleriyle "hasılatın kaydedilmesi" hususu kilit denetim konusu olarak tespit edilmiştir. 31 Aralık 2022 tarihinde sonra eren yılda Grup'un hasılatı 3.721.508.254 TL olup, hasılat ile ilgili muhasebe politikalarına ve tutarlarına ilişkin açıklamalar Not 2.5.i ve Not 19'da yer almaktadır.	Denetimimiz sırasında hasılatın kaydedilmesine ilişkin olarak aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır. Hasılat sürecine ilişkin kontrollerin dizaynı ve uygulanması değerlendirilmiştir. Grup'un satış ve teslimat prosedürleri analiz edilmiştir. Müşterilerle yapılan sözleşmelerdeki ticari ve sevkiyat koşullarına ilişkin hükümler incelenmiş ve farklı sevkiyat düzenlemeleri için hasılatın finansal tablolara alınma zamanlaması değerlendirilmiştir. Maddi doğrulama prosedürlerinde gelirin faturalanmış ama kazanılmamış olduğu durumların değerlendirilmesine odaklanılmıştır. Grup'un mevcut müşterileri içerisinde riskli ve yüksek hacimli müşteriler belirlenerek, söz konusu tarih aralığında gerçekleşen satışların ilgili bölümlerden satış listeleri temin edilmiş ve popülasyon olarak belirlenmiştir. Bu listelerin tamlığı ve doğruluğunun kontrolü yapılmıştır. Örneklem methodology seçilen satışların doğru döneme kaydedilip kaydedilmediğini test etmek için müşteri bazında satış sözleşmelerinin sevkiyat koşulları, sevkiyat ve teslim belgeleri ile satış faturaları karşılaştırılmıştır. Buna ek olarak Not 19'da Hasılat notunda yer alan açıklamaların yeterliliği TFRS 15 kapsamında tarafımızdan değerlendirilmiştir. Hasılat sürecine ilişkin uyguladığımız prosedürlerin neticesinde, hasılatın kaydedilmesi konusunda önemli bir yanlışlığa rastlanılmamıştır.

Kilit Denetim Konusu	Denetimde Konunun Nasıl Ele Alındığı
Maddi Duran Varlıklar Maddi duran varlıklar Grup aktifinin önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Grup'un yeniden değerlendirme modeli ile ölçülen maddi duran varlıklarının gerçeğe uygun değerleri Sermaye Piyasası Kurulu'nun değerlendirme şirketleri listesinde yer alan yetkilendirilmiş bir bağımsız değerlendirme kuruluşu tarafından belirlenmiştir. Grup'un 31 Aralık 2022 tarihli konsolide finansal tablolarında yer alan maddi duran varlıkların konsolide finansal tablolar açısından önemli tutarda olması, değerlendirme çalışmalarında kullanılan bazı girdilerin ve hesaplamaların karmaşık yapıda olması sebebi ile "maddi duran varlıklar" kilit denetim konusu olarak tespit edilmiştir. Maddi duran varlıklar ile ilgili muhasebe politikalarına ve tutarlarına ilişkin açıklamalar Not 2.5.b ve Not 12'de yer almaktadır.	Denetimimiz sırasında maddi duran varlıklara ilişkin olarak aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır. Yeniden değerlendirme modeliyle muhasebeleştirilen maddi duran varlıkların değerlendirme raporları incelenmiş, finansal tablolara değerlendirilmiş tutarların doğru aktarılıp aktarılmadığı kontrol edilmiştir. Ayrıca yönetim tarafından atanan değerlendirme uzmanlarının ehliyetleri, yetkinliklerini ve tarafsızlıkları değerlendirilmiştir. Maddi duran varlıklara ilişkin amortisman tutarları yeniden hesaplama yöntemiyle kontrol edilmiş, faydalı ömür ile ilgili muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığı değerlendirilmiştir. Maddi doğrulama prosedürlerinde satın alınan maddi duran varlıkların listeleri temin edilmiştir. Örneklem yoluyla seçilen sabit kıymetlerin satın alım faturaları temin edilerek kontrolü sağlanmıştır. Maddi duran varlıklara ilişkin uyguladığımız prosedürlerin neticesinde önemli bir yanlışlığa rastlanılmamıştır.

4. Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5. Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumluluğu

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı “önemli yanlışlık” riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekarlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Grup’un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Grup’un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız halinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup’un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dahil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dahil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülüklerle İlişkin Rapor

1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 13 Mart 2023 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

2) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Şirket'in 1 Ocak- 31 Aralık 2022 hesap döneminde defter tutma düzeninin, TTK ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Çetin Dönmez'dir.

Çetin Dönmez, SMMM
Sorumlu Denetçi

13 Mart 2023
İstanbul, Türkiye
Aksis Uluslararası Bağımsız Denetim Anonim Şirketi

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihi İtibarıyla

Konsolide Finansal Durum Tablosu (Bilanço)

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
VARLIKLAR		31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	4	391.596.693	45.945.232
Finansal yatırımlar	5	252.336.596	119.073.573
Ticari alacaklar			
- <i>İlişkili taraflardan ticari alacaklar</i>	3	178.401.090	17.732.606
- <i>İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar</i>	7	326.459.898	168.679.575
Diğer alacaklar			
- <i>İlişkili taraflardan diğer alacaklar</i>	3	10.502.386	18.622.536
- <i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>	8	5.039.137	2.828.233
Stoklar	9	952.867.014	683.736.288
Peşin ödenmiş giderler	10	75.426.851	43.231.868
Diğer dönen varlıklar	17	93.814.304	47.922.297
Toplam dönen varlıklar		2.286.443.969	1.147.772.208
Duran varlıklar			
Finansal yatırımlar		700.000	700.000
Diğer alacaklar			
- <i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>	8	170.082	149.801
Maddi duran varlıklar	12	969.380.256	843.223.491
Maddi olmayan duran varlıklar			
- <i>Diğer maddi olmayan duran varlıklar</i>	13	20.284.388	7.985.354
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	17.714.985	17.714.985
Kullanım hakkı varlığı	14	7.296.970	6.565.577
Ertelenmiş vergi varlığı	25	--	178.235
Toplam duran varlıklar		1.015.546.681	876.517.443
Toplam varlıklar		3.301.990.650	2.024.289.651

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihi İtibarıyla

Konsolide Finansal Durum Tablosu (Bilanço) (devamı)

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
KAYNAKLAR		31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli borçlanmalar	6	484.367.776	293.558.177
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	6	24.431.911	46.931.676
Ticari borçlar			
- <i>İlişkili taraflara ticari borçlar</i>	3	28.715.439	36.106.262
- <i>İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar</i>	7	731.499.642	318.853.787
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	16	15.808.832	7.185.796
Diğer borçlar			
- <i>İlişkili taraflara diğer borçlar</i>	3	2.360	--
- <i>İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar</i>	8	9.608.264	7.111.374
Ertelenmiş gelirler	10	182.736.655	91.160.269
Dönem karı vergi yükümlülüğü	25	74.979.999	11.316.600
Kısa vadeli karşılıklar			
- <i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar</i>	16	6.915.876	3.440.516
- <i>Diğer kısa vadeli karşılıklar</i>	15	30.530.643	28.511.344
Kiralama işlemlerinden yükümlülükler	14	798.957	630.944
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		1.590.396.354	844.806.745
Uzun vadeli borçlanmalar	6	26.841.219	64.577.744
Diğer borçlar			
- <i>İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar</i>	8	348.730	871.825
Uzun vadeli karşılıklar			
- <i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar</i>	16	15.413.349	6.433.529
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	25	39.085.536	96.444.326
Kiralama işlemlerinden yükümlülükler	14	7.983.321	7.149.583
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		89.672.155	175.477.007
Toplam yükümlülükler		1.680.068.509	1.020.283.752
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		1.621.922.141	1.004.005.899
Ödenmiş sermaye	18	115.000.000	115.000.000
Paylara ilişkin primler/iskontolar		13.074.563	13.074.563
Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelir			
- <i>Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak</i>		742.197.919	701.728.576
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		20.555.692	14.217.341
Geçmiş yıllar karları		153.647.068	109.414.978
Dönem net karı		577.446.899	50.570.441
Toplam özkaynaklar		1.621.922.141	1.004.005.899
Toplam özkaynaklar ve yükümlülükler		3.301.990.650	2.024.289.651

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Kar veya Zarar Tablosu

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Dipnot Referans</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
		1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Hasılat	19	3.721.508.254	1.122.673.736
Satışların maliyeti (-)	19	(2.571.717.383)	(841.803.649)
Brüt kar		1.149.790.871	280.870.087
Genel yönetim giderleri (-)	20	(37.173.269)	(26.097.409)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	20	(382.582.653)	(120.268.738)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	20	(31.953.807)	(20.764.139)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	22	37.628.195	18.658.570
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	22	(36.135.841)	(31.948.103)
Esas faaliyet karı		699.573.496	100.450.268
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	24	63.329.590	23.166.844
Finansman gideri öncesi faaliyet karı		762.903.086	123.617.112
Finansman gelirleri	23	26.960.688	13.550.894
Finansman giderleri (-)	23	(87.309.928)	(67.034.988)
Finansman gelirleri / (giderleri), net		(60.349.240)	(53.484.094)
Vergi öncesi dönem karı		702.553.846	70.133.018
Vergi geliri / (gideri)	25	(125.106.947)	(19.562.577)
- Dönem vergi gideri		(135.489.183)	(28.860.044)
- Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)		10.382.236	9.297.467
Dönem net karı		577.446.899	50.570.441
Dönem karının dağılımı			
Ana ortaklık payı		577.446.899	50.570.441
Kontrol gücü olmayan paylar		--	--
Pay adedi	26	115.000.000	115.000.000
Pay başına kazanç	26	5,0213	0,4397

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
		1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Dönem net karı		577.446.899	50.570.441
Diğer kapsamlı gelir kısmı			
<u>Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar</u>			
-Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları	12	--	160.789.727
- Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	25	45.532.524	(32.157.945)
- Aktüeryal farklar	16	(6.328.976)	279.329
- Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	25	1.265.795	(55.866)
Toplam diğer kapsamlı gelir		40.469.343	128.855.245
Toplam kapsamlı gelir		617.916.242	179.425.686
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı			
Ana ortaklık payı		617.916.242	179.425.686
Kontrol gücü olmayan paylar		--	--

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

			<i>Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler</i>						
	<i>Ödenmiş sermaye</i>	<i>Hisse senedi ihraç primleri</i>	<i>Maddi duran varlık değer artış fonu</i>	<i>Tanımlanmış fayda planlarının birikmiş yeniden ölçüm kazançları/kayıpları</i>	<i>Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler</i>	<i>Geçmiş yıllar kar/zararları</i>	<i>Dönem net karı/zararı</i>	<i>Özkaynaklar Toplamı</i>	
1 Ocak 2021 itibarıyla bakiye	115.000.000	13.074.563	574.530.804	(1.657.473)	14.047.934	50.649.245	58.935.140	824.580.213	
Transferler	--	--	--	--	169.407	58.765.733	(58.935.140)	--	
Dönem net karı	--	--	--	--	--	--	50.570.441	50.570.441	
Diğer kapsamlı gelir	--	--	128.631.782	223.463	--	--	--	128.855.245	
<i>Aktüeryal farklar</i>	--	--	--	223.463	--	--	--	223.463	
<i>Maddi duran varlık yeniden değerlendirme</i>	--	--	128.631.782	--	--	--	--	128.631.782	
31 Aralık 2021 itibarıyla bakiye	115.000.000	13.074.563	703.162.586	(1.434.010)	14.217.341	109.414.978	50.570.441	1.004.005.899	
1 Ocak 2022 itibarıyla bakiye	115.000.000	13.074.563	703.162.586	(1.434.010)	14.217.341	109.414.978	50.570.441	1.004.005.899	
Transferler	--	--	--	--	6.338.351	44.232.090	(50.570.441)	--	
Dönem net karı	--	--	--	--	--	--	577.446.899	577.446.899	
Diğer kapsamlı gelir	--	--	45.532.524	(5.063.181)	--	--	--	40.469.343	
<i>Aktüeryal farklar</i>	--	--	--	(5.063.181)	--	--	--	(5.063.181)	
<i>Maddi duran varlık yeniden değerlendirme</i>	--	--	45.532.524	--	--	--	--	45.532.524	
31 Aralık 2022 itibarıyla bakiye	115.000.000	13.074.563	748.695.110	(6.497.191)	20.555.692	153.647.068	577.446.899	1.621.922.141	

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Nakit Akış Tablosu

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Dipnot Referans</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
		1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Dönem net karı		577.446.899	50.570.441
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit ile net kar arasındaki mutabakat:			
Amortisman ve itfa giderleri ile ilgili düzeltmeler	12,13,14	85.014.054	57.445.216
Kıdem tazminatı karşılığı ile ilgili düzeltmeler	16	5.087.446	2.100.435
Şüpheli alacaklar karşılığı ile ilgili düzeltmeler	7	(1.015.002)	9.653.759
Gerçeğe uygun değer kayıpları (kazançları) ile ilgili düzeltmeler			
-Finansal varlıkların gerçeğe uygun değer kayıpları (kazançları) ile ilgili düzeltmeler	24	(63.329.590)	(23.166.844)
Vergi geliri/gideri	25	125.106.947	19.562.577
Maddi duran varlık satış karı düzeltmesi	22	(1.562.036)	(416.387)
Faiz gelirleri	23,24	(26.960.688)	(13.550.894)
Dava ve garanti karşılıkları	15	2.019.299	17.887.540
Kullanılmamış izin karşılığı	16	3.475.360	1.187.748
Stok değer düşüklük karşılığı/(iptali) ile ilgili düzeltmeler	9	830.260	(1.311.092)
Kiralama işlemlerinden faiz gideri	14	1.063.059	938.860
Faiz giderleri	23	86.246.869	65.995.038
İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklik öncesi işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit			
Varlıklar ve yükümlülüklerdeki değişim			
Ticari alacaklardaki ve diğer alacaklardaki değişimler		(311.544.840)	112.212.519
Stoklardaki artış / azalışla ilgili değişimler		(269.960.986)	(504.010.252)
Peşin ödenmiş gider/ diğer varlıklar ve yükümlülüklerdeki değişimler		(78.086.990)	(49.380.813)
Ticari borçlardaki ve diğer borçlardaki artış /azalışla ilgili değişimler		407.231.187	195.241.263
Çalışanlara sağlanan faydalar ile ilgili değişimler		8.623.036	2.361.604
Ertelenmiş gelirler ile ilgili değişimler		91.576.386	50.639.123
Ödenen kıdem tazminatları	16	(2.436.602)	(1.178.457)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	14	(1.728.962)	(1.423.065)
İade alınan / (ödenen) vergiler	25	(71.825.784)	(13.235.616)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan / (kullanılan) net nakit		565.269.322	(21.877.297)
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları			
Başka işletmelerin veya fonların paylarının veya borçlanma araçlarının edinimi		(69.933.433)	(68.064.527)
İçin yapılan nakit çıkışları			
Başka işletmelerin veya fonların paylarının veya borçlanma araçlarının satılması sonucu elde edilen nakit girişleri		--	60.000.000
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	12,13	(223.117.515)	(31.843.376)
Maddi duran varlık satışları		2.145.959	1.181.387
Tahsil edilen faiz		--	13.463.016
Yatırım faaliyetlerinden sağlanan/ kullanılan net nakit		(290.904.989)	(25.263.500)
Finansal faaliyetlerde kullanılan net nakit			
Finansal borçlar değişim, net		130.620.312	88.233.697
Tahsil edilen faiz		26.960.688	13.680.258
Ödenen faiz		(86.293.872)	(64.188.398)
Finansal faaliyetlerden sağlanan net nakit		71.287.128	37.725.557
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış / azalış		345.651.461	(9.415.240)
Dönem başı itibarıyla nakit ve nakit benzerleri	4	45.945.232	55.360.472
Dönem sonu itibarıyla nakit ve nakit benzeri değerler	4	391.596.693	45.945.232

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

İÇİNDEKİLER

1	Grup'un Organizasyonu ve Faaliyet Konusu	8
2	Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar	10
2.1	Sunuma İlişkin Temel Esaslar	10
2.2	TFRS'ye Uygunluk Beyanı	12
2.3	Muhasebe Politikalarında Değişiklikler	13
2.4	Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar	17
2.5	Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti	17
2.6	Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin Ve Varsayımları	31
3	İlişkili Taraf Açıklamaları	32
4	Nakit ve Nakit Benzerleri	35
5	Finansal Yatırımlar	35
6	Finansal Borçlar	36
7	Ticari Alacak ve Borçlar	37
8	Diğer Alacak ve Borçlar	38
9	Stoklar	39
10	Peşin Ödenmiş Giderler ve Ertelenmiş Gelirler	39
11	Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	40
12	Maddi Duran Varlıklar	41
13	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	43
14	Kiralama İşlemleri	43
15	Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar	45
16	Çalışanlara Sağlanan Faydalar	47
17	Diğer Varlık ve Yükümlülükler	48
18	Sermaye, Yedekler ve Diğer Özkaynak Kalemleri	49
19	Hasılat	50
20	Faaliyet Giderleri	51
21	Çeşit Esasına Göre Sınıflandırılmış Giderler	52
22	Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler ve Giderler	53
23	Finansman Gelirleri ve Giderleri	54
24	Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler ve Giderler	54
25	Gelir Vergileri	55
26	Pay Başına Kazanç	59
27	Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler	60
28	Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar	70

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

1 Grup'un Organizasyonu ve Faaliyet Konusu

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. (eski adıyla Alçelik Çelik Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi) ("Tümosan" veya "Şirket"), 1975 yılında motor parçaları, aktarma organları ve benzeri teçhizatı üretmek amacıyla kurulmuş ancak daha sonraları faaliyetlerini dizel motor ve traktör üretiminde yoğunlaştırmıştır. Türkiye'nin ilk dizel motor üreticisi olma özelliğini taşıyan Tümosan, aynı marka ile üretilen traktörlere dizel motor sağlaması yanında, diğer dizel motor araç üreten firmalara da uzun yıllar dizel motor üretimi gerçekleştirmiştir.

Şirket, 18 Ağustos 1998 tarihinde özelleştirme kapsam ve programına alınmış ve Makine Kimya Enstitüsü Kurumu'na ait Şirket hisseleri, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na devredilmiş ve bir yıl içerisinde de özelleştirme işlemlerinin tamamlanmasına karar verilmiştir.

Şirket'in 24 Nisan 2000 tarihinde özelleştirme ihalesine 4 firma katılmış, ihale sonucunda Anadolu Ortak Girişim Grubu birinci sırada ve Konya Selçuklu Ortak Girişim Grubu ikinci sırada yer almıştır. İhale sonucunda alıcı olarak belirlenen girişimcilere sırası ile yöneltilen satış sözleşmesinin belirlenen sürelerde imzalanmaması nedeniyle teminatları irat kaydedilmiş ve ihale olumlu olarak sonuçlandırılmamıştır.

İhale sonrasında faaliyetlerine kısıtlı olarak devam eden Tümosan, 7 Şubat 2003 tarihinde Sümer Holding'e bağlanmıştır. Özelleştirilmesi amacıyla ikinci kez ihaleye 2004 yılında çıkmış ve Tümosan varlık satışı ile Alçelik Çelik Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından satın alınarak 1 Temmuz 2004 tarihinde devir teslim işlemi tamamlanmıştır.

5 Aralık 2012 tarihinde Şirket'in %26 hissesi Borsa İstanbul A.Ş.'de halka arz edilmiştir. Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.'nin hisse senetleri 5 Aralık 2012'den itibaren Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem görmektedir.

Şirket'in merkezi ve fabrikası, aşağıdaki adreslerde bulunmaktadır:

Genel müdürlük:

Maltepe Mahallesi Londra Asfaltı Caddesi No:28/1 Topkapı, 34010, Zeytinburnu/İstanbul/Türkiye

Fabrika:

Büyükkayacık Mahallesi Aksaray Çevre Yolu Caddesi No:7/1 Selçuklu/Konya/Türkiye

Şirket'in ortakları ve paylarına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Adı/Ünvanı	Pay Oranı %	Pay Oranı %
Ereğli Tekstil Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.	60,87	60,87
Muzaffer Albayrak	1,74	1,74
Ahmet Albayrak	1,74	1,74
Bayram Albayrak	1,74	1,74
Nuri Albayrak	1,74	1,74
Kazım Albayrak	1,74	1,74
Mustafa Albayrak	1,74	1,74
Halka açık kısım	28,69	28,69
Toplam	100,00	100,00

Şirket, ana hissedarı Ereğli Tekstil Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. olmakla beraber, Albayrak Turizm Seyahat İnşaat ve Ticaret A.Ş. ve Albayrak Ailesi tarafından kontrol edilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

1 Grup'un Organizasyonu ve Faaliyet Konusu (devamı)

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Grup'un çalışan personel sayısı 581'dir (31 Aralık 2021: 536).

Konsolidasyona Dahil Edilen Bağlı Ortaklıklar

Tümosan Döküm A.Ş.: Her türlü döküm ve işleme faaliyeti ve ticareti ile iştigal etmektedir.

TTM Tümosan Teknoloji Mühendislik Sanayi ve Ticaret A.Ş.: Teknoloji ve mühendislik konularında AR-GE faaliyetlerinde bulunma, yeni ürünler geliştirme, prototiplerini yapma, teknik danışmanlık yapma ve yazılım geliştirme işleri ile iştigal etmektedir. Raporlama tarihi itibarıyla aktif bir faaliyeti bulunmamaktadır. (Eski Unvanı: Tümosan Savunma A.Ş.).

Tümosan Teknoloji Mühendislik Sanayi Ticaret A.Ş.: Şirket 11 Aralık 2021 tarihli kısmi bölünmeye ilişkin uzman raporu tespiti ile Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. tarafından 5 Nisan 2022 tarihinde ticaret siciline tescili neticesinde kısmi bölünme yoluyla kurulmuştur.

31 Aralık 2022 tarihli konsolide finansal tabloları, şirket sermayesinin %100'ü Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.' ye ait olmasından dolayı ilgili bölünme işleminin konsolide finansal tablolara herhangi bir etkisi olmamıştır.

Şirket'in faaliyeti Teknoloji ve mühendislik konularında AR-GE faaliyetlerinde bulunmak, yeni ürün geliştirmek, prototip yapmak, teknik danışmanlık yapmak ve yazılım geliştirmek, Milli Savunma Bakanlığı ve diğer kamu kurumlarına yönelik yurtiçi ve yurtdışı her türlü ihaleye katılabilmek amacıyla ana sözleşmeye dayalı olarak diğer faaliyetlerde bulunmaktadır.

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolar, aşağıdaki bağlı ortaklıkların Şirket'e tam konsolidasyon yöntemine göre konsolide edilmesiyle hazırlanmıştır:

Şirket	Kontrol Oranı	
	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Tümosan Döküm A.Ş.	%100	%100
TTM Tümosan Teknoloji Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.	%100	%100
Tümosan Teknoloji Mühendislik San. Tic. A.Ş.	%100	%100

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

(a) Finansal tabloların hazırlanış şekli

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolar ve dipnotları Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II - 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan ve yürürlüğe girmiş olan Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak hazırlanmıştır. TMS; Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlardan oluşmaktadır.

Konsolide finansal tablolar, KGK tarafından yayımlanan TFRS Taksonomileri ile SPK tarafından yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

(b) Ölçüm esasları

Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile ölçülen finansal varlıklar, Yatırım amaçlı gayrimenkuller ve maddi duran varlıklar hariç tarihi maliyetler üzerinden hazırlanmıştır. Gerçeğe uygun değer ölçümünde kullanılan yöntemler ayrıca Not 2.5'de belirtilmiştir.

(c) Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan ve SPK tarafından kabul edilen muhasebe ve raporlama ilkelerine ("SPK Finansal Raporlama Standartları") uygun finansal tablo hazırlayan şirketler için 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının geçerli olmadığını ilan etmiştir. Dolayısıyla, ilişikteki konsolide finansal tablolarda, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren, TMS 29 No'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" uygulanmamıştır.

KGK tarafından yapılan 20 Ocak 2022 tarihli duyuru uyarınca, Tüketici Fiyat Endeksi'ne ("TÜFE") göre son üç yılın genel satın alım gücündeki kümülatif değişiklik %74.41 olduğundan, TFRS'yi uygulayan işletmelerin 2022 yılına ait finansal tablolarında, TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Standardı kapsamında herhangi bir düzeltme yapmalarına gerek bulunmayacağı belirtilmiştir. Bu sebeple, 31 Aralık 2022 tarihli konsolide finansal tablolar hazırlanırken TMS 29'a göre enflasyon düzeltmesi yapılmamıştır.

(d) Geçerli para birimi ve raporlama para birimi

İlişikteki finansal tablolar Grup'un geçerli para birimi olan TL cinsinden sunulmuştur. Bütün finansal bilgiler aksi belirtilmedikçe TL olarak sunulmuştur.

(e) Karşılaştırmalı bilgiler

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un finansal durumu, performansı ve nakit akışındaki eğilimleri belirleyebilmek amacıyla, önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır. Cari dönem finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve ilgili farklar ilgili dipnotlarda açıklanır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

(f) Yabancı para

Yabancı para işlemleri, ilgili Grup'un geçerli para birimine işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir. Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama tarihindeki kurlardan geçerli para birimine çevrilmişlerdir. Parasal kalemlere ilişkin yabancı para çevirim farkı kazancı veya zararı, dönem başındaki geçerli para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın etkin faiz oranı ve ödemelerin etkisi düzeltilmesiyle dönem sonundaki yabancı para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın dönem sonu kurundan çevrilmiş tutarı ile arasındaki farkı ifade eder.

Yabancı para cinsinden olan ve gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen parasal olmayan varlıklar ve yükümlülükler, gerçeğe uygun değerinin tespit edildiği tarihteki kurdan geçerli para birimine çevrilir. Yabancı para cinsinden tarihi maliyetiyle ölçülen parasal olmayan kalemler, işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir. Yeniden çevirimle oluşan kur farkları, diğer kapsamlı gelirden kayıtlara alınan nakit akış riskinden korunma araçlarının etkin olan kısmından doğan farklar hariç, kar veya zararda kayıtlara alınır.

(g) Konsolidasyon esasları

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla konsolide finansal tablolar, Şirket'in ve bağlı ortaklıklarının hesaplarını içermektedir.

(i) Bağlı ortaklıklar

Bağlı ortaklıklar, Grup tarafından kontrol edilen işletmelerdir. Grup yatırım yapılan bir işletmeyi değişken getirilerine maruz kaldığı ya da bu değişken getiriler üzerinde hak sahibi olduğu ve bu getirileri yatırım yapılan işletme üzerindeki gücüyle etkileme imkanına sahip olduğu durumda yatırım yapılan işletmeyi kontrol etmektedir. Bağlı ortaklıkların finansal tabloları kontrolün başladığı ve kontrolün sona erdiği tarihe kadar konsolide finansal tablolara dahil edilmektedir.

Aşağıdaki tablo Şirket'in doğrudan veya dolaylı olarak ortak kontrolü altında toplanmış konsolidasyon kapsamına dahil edilen bütün bağlı ortaklıklarının 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla etkin ortaklık ve toplam oy haklarının oranlarını yüzdesel (%) olarak göstermektedir:

Şirket	Kontrol Oranı	
	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Tümosan Döküm A.Ş.	%100	%100
TTM Tümosan Teknoloji Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.	%100	%100
Tümosan Teknoloji Mühendislik San. Tic. A.Ş.	%100	%100

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

(g) Konsolidasyon esasları (devamı)

(ii) Kontrol gücü olmayan paylar

Kontrol gücü olmayan paylara yapılan düzeltmeler, bağlı ortaklıkların satın alınma tarihindeki net varlık değerinin oransal tutarı üzerinden hesaplanmaktadır. Grup'un bağlı ortaklığındaki paylarında kontrol kaybıyla sonuçlanmayan değişiklikler, özkaynağa ilişkin işlem olarak muhasebeleştirilir.

(iii) Kontrolün kaybedilmesi

Grup, bağlı ortaklıklar üzerindeki kontrolünü kaybetmesi durumunda, bağlı ortaklıkların varlık ve yükümlülüklerini, kontrol gücü olmayan paylarını ve bağlı ortaklıklarla ilgili diğer özkaynaklar altındaki tutarları kayıtlarından çıkarır. Bundan kaynaklanan kazanç veya kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir. Önceki bağlı ortaklıklarında kalan paylar kontrolün kaybedildiği gün itibarıyla gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür.

(iv) Konsolidasyon eliminasyon işlemleri

Konsolide finansal tabloların hazırlanması aşamasında grup içi bakiyeler, işlemler ve grup içi işlemlerden kaynaklanan gerçekleşmemiş gelirler ve giderler karşılıklı olarak silinmektedir. Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımlar ile yapılan işlemlerden kaynaklanan gerçekleşmemiş gelirler, Grup'un yatırımdaki payı oranında yatırımdan silinmektedir. Herhangi bir değer düşüklüğü söz konusu değil ise gerçekleşmemiş zararlar da gerçekleşmemiş gelirlerdeki gibi aynı şekilde aynı şekilde silinmektedir.

2.2 TFRS'ye Uygunluk Beyanı

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Şirket ve bağlı ortaklıklarını yasal kayıtlarına dayanarak yapılan sınıflama ve düzeltmelerle, finansal tabloların gerçeği yansıtması ilkesi doğrultusunda, TFRS'lere uygun olarak hazırlanmıştır.

Şirket ve bağlı ortaklıklarının, muhasebe kayıtlarını Tek Düzen Hesap Planı, Türk Ticaret Kanunu ve Türk Vergi Kanunları'na uygun olarak tutmakta ve yasal finansal tablolarını da buna uygun olarak TL bazında hazırlamaktadır.

Konsolide finansal raporlar Şirket Yönetim Kurulu tarafından 13 Mart 2023 tarihinde onaylanmıştır. Şirket Genel Kurulu ve bazı düzenleyici kuruluşlar finansal tabloların yayınlanmasından sonra değiştirme hakkına sahiptir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler

Yeni bir TFRS'nin ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişiklikleri, söz konusu TFRS'nin, geçiş hükümlerinde uygun olarak geriye veya ileriye dönük olarak uygulanmaktadır. Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de ileriye yönelik olarak uygulanır.

Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2022 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS ve TFRS yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

(a) 2022 yılından itibaren geçerli olan değişiklikler ve yorumlar

- TFRS 3 (Değişiklikler) – Kavramsal Çerçeve 'ye Yapılan Atıflar
- TMS 16 (Değişiklikler) – Maddi Duran Varlıklar – Amaçlanan Kullanım Öncesi Kazançlar
- TMS 37 (Değişiklikler) – Ekonomik Açıdan Dezavantajlı Sözleşmeler – Sözleşme Yerine Getirme Maliyeti
- TFRS'lere İlişkin Yıllık İyileştirmeler TFRS 1, TFRS 9 ve TMS 41'e Yapılan Değişiklikler 2018 – 2020
- TFRS 16 (Değişiklikler) – COVID-19'la İlgili Olarak Kira Ödemelerinde 30 Haziran 2021 Tarihi Sonrasında Devam Eden İmtiyazlar

TFRS 3 (Değişiklikler) Kavramsal Çerçeve 'ye Yapılan Atıflar

Bu değişiklik standardın hükümlerini önemli ölçüde değiştirmeden TFRS 3'te Finansal Raporlama için Kavramsal Çerçeveye yapılan bir referansı güncellemektedir.

Bu değişiklikler, 1 Ocak 2022 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya Kavramsal Çerçeve' de şimdiye kadar yapılan diğer referans güncellemeleri ile birlikte uygulanması suretiyle izin verilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler (devamı)

Yeni ve Düzeltmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

(a) 2022 yılından itibaren geçerli olan değişiklikler ve yorumlar (devamı)

TMS 16 (Değişiklikler) Maddi Duran Varlıklar – Amaçlanan Kullanım Öncesi Kazançlar

Bu değişiklikler, ilgili maddi duran varlığın yönetim tarafından amaçlanan koşullarda çalışabilmesi için gerekli yer ve duruma getirilirken üretilen kalemlerin satışından elde edilen gelirlerin ilgili varlığın maliyetinden düşülmesine izin vermemekte ve bu tür satış gelirleri ve ilgili maliyetlerin kâr veya zarara yansıtılmasını gerektirmektedir.

Bu değişiklikler, 1 Ocak 2022 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

TMS 37 (Değişiklikler) Ekonomik Açıdan Dezavantajlı Sözleşmeler – Sözleşmeyi Yerine Getirme Maliyeti

TMS 37’de yapılan değişiklikle, sözleşmenin ekonomik açıdan dezavantajlı bir sözleşme olup olmadığının belirlenmesi amacıyla tahmin edilen sözleşmeyi yerine getirme maliyetlerinin hem sözleşmeyi yerine getirmek için katlanılan değişken maliyetlerden hem de sözleşmeyi yerine getirmeyle doğrudan ilgili olan diğer maliyetlerden dağıtılan tutarlardan oluştuğu hüküm altına alınmıştır.

Bu değişiklik, 1 Ocak 2022’de veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

TFRS’ lere İlişkin Yıllık İyileştirmeler 2018 – 2020

TFRS 1 Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması’nda Yapılan Değişiklik

TFRS 1’de yapılan değişiklikle, standardın D16(a) paragrafında yer alan ana ortaklığından daha sonraki bir tarihte TFRS’leri uygulamaya başlayan bağlı ortaklığa, varlık ve yükümlülüklerinin ölçümüne ilişkin tanınan muafiyetin kapsamına birikimli çevrim farkları da dâhil edilerek, TFRS’leri ilk kez uygulamaya başlayanların uygulama maliyetleri azaltılmıştır.

TFRS 9 Finansal Araçlar’da Yapılan Değişiklik

Bu değişiklik, bir finansal yükümlülüğün bilanço dışı bırakılmasına ilişkin değerlendirmede dikkate alınan ücretlere ilişkin açıklık kazandırılmıştır. Borçlu, başkaları adına borçlu veya alacaklı tarafından ödenen veya alınan ücretler de dahil olmak üzere, borçlu ile alacaklı arasında ödenen veya alınan ücretleri dahil eder.

TMS 41 Tarımsal Faaliyetler’de Yapılan Değişiklik

Bu değişiklikle TMS 41’in 22’nci paragrafında yer alan ve gerçeğe uygun değerin belirlenmesinde vergilendirmeden kaynaklı nakit akışlarının hesaplamaya dâhil edilmemesini gerektiren hüküm çıkarılmıştır. Değişiklik standardın ilgili hükümlerini TFRS 13 hükümleriyle uyumlu hale getirmiştir.

TFRS 1, TFRS 9 ve TMS 41’e yapılan değişiklikler 1 Ocak 2022 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler (devamı)

Yeni ve Düzeltmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

1 Ocak 2022 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (devamı)

(a) 2022 yılından itibaren geçerli olan değişiklikler ve yorumlar (devamı)

TFRS 16 (Değişiklikler) COVID-19'la İlgili Olarak Kira Ödemelerinde 30 Haziran 2021 Tarihi Sonrasında Devam Eden İmtiyazlar

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") Haziran 2020'de yayımlanan ve kiracıların kira ödemelerinde COVID-19 sebebiyle tanınan belirli imtiyazların, kiralamada yapılan bir değişiklik olup olmadığını belirlememeleri konusundaki muafiyeti bir yıl daha uzatan COVID-19'la İlgili Olarak Kira Ödemelerinde 30 Haziran 2021 Tarihi Sonrasında Devam Eden İmtiyazlar-TFRS 16'ya İlişkin Değişiklikleri yayımlamıştır.

Değişiklik ilk yayımlandığında, kolaylaştırıcı uygulama kira ödemelerinde meydana gelen herhangi bir azalışın, sadece normalde vadesi 30 Haziran 2021 veya öncesinde dolan ödemeleri etkilemesi durumunda geçerliydi. Kiralayanların kiracılara COVID-19 ile ilgili kira imtiyazları sunmaya devam etmesi ve COVID-19 pandemisinin etkilerinin devam etmesi ve bu etkilerin önemli olması nedenleriyle, KGK kolaylaştırıcı uygulamanın kullanılabileceği süreyi bir yıl uzatmıştır.

Bu yeni değişiklik kiracılar tarafından, 1 Nisan 2021 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanacak olmakla birlikte erken uygulamaya izin verilmektedir.

Grup yönetimi, 2022 yılından itibaren geçerli olan bu değişiklik ve yorumların Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde herhangi bir etkisi bulunmadığını değerlendirmiştir.

(b) Henüz yürürlüğe girmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

Grup henüz yürürlüğe girmemiş aşağıdaki standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen aşağıdaki değişiklik ve yorumları henüz uygulamamıştır:

- TFRS 17 – Sigorta Sözleşmeleri
- TMS 1 (Değişiklikler) – Yükümlülüklerin Kısa veya Uzun Vadeli Olarak Sınıflandırılması
- TFRS 4 (Değişiklikler) – TFRS 9'un Uygulanmasına İlişkin Geçici Muafiyet Süresinin Uzatılması
- TMS 1 (Değişiklikler) – Muhasebe Politikalarının Açıklanması
- TMS 8 (Değişiklikler) – Muhasebe Tahminleri Tanımı
- TMS 12 (Değişiklikler) – Tek Bir İşlemden Kaynaklanan Varlık ve Yükümlülüklerle İlgili Ertelenmiş Vergi
- TFRS 17 (Değişiklikler) – Sigorta Sözleşmeleri ile TFRS 17 ile TFRS 9'un İlk Uygulaması – Karşılaştırmalı Bilgiler
- TFRS 16 (Değişiklikler) – Satış ve Geri Kirala İşlemindeki Kira Yükümlülüğü
- TMS 1 (Değişiklikler) – Kredi Sözleşmesi Şartları İçeren Uzun Vadeli Yükümlülükler

TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri

TFRS 17, sigorta yükümlülüklerinin mevcut bir karşılama değerinde ölçülmesini gerektirir ve tüm sigorta sözleşmeleri için daha düzenli bir ölçüm ve sunum yaklaşımı sağlar. Bu gereklilikler sigorta sözleşmelerinde tutarlı, ilkeye dayalı bir muhasebeleştirmeye ulaşmak için tasarlanmıştır. TFRS 17, 1 Ocak 2023 itibarıyla TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri'nin yerini alacaktır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler (devamı)

Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

- (b) Henüz yürürlüğe girmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı)

TFRS 4 (Değişiklikler) TFRS 9'un Uygulanmasına İlişkin Geçici Muafiyet Süresinin Uzatılması

TFRS 17'nin yürürlük tarihinin 1 Ocak 2023'e ertelenmesiyle sigorta şirketlerine sağlanan TFRS 9'un uygulanmasına ilişkin TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri'nde yer alan geçici muafiyet süresinin sona erme tarihi de 1 Ocak 2023 olarak revize edilmiştir.

TMS 1 (Değişiklikler) Muhasebe Politikalarının Açıklanması

Bu değişiklik muhasebe politikalarının açıklanmasında işletmelerin önemliliği (materiality) esas almalarını gerektirmektedir.

TMS 1'de yapılan bu değişiklik 1 Ocak 2023 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanacak olmakla birlikte erken uygulamaya izin verilmektedir.

TMS 8 (Değişiklikler) Muhasebe Tahminleri Tanımı

Bu değişiklik "muhasebe tahminlerindeki değişiklik" tanımı yerine "muhasebe tahmini" tanımına yer verilerek, tahminlere ilişkin örnek ve açıklayıcı paragraflar ilâve edilmiş, ayrıca tahminlerin ileriye yönelik uygulanması ile hataların geçmişe dönük düzeltilmesi hususları ve bu kavramlar arasındaki farklar netleştirilmiştir.

TMS 8'de yapılan bu değişiklikler, 1 Ocak 2023 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanacak olmakla birlikte erken uygulamaya da izin verilmektedir.

TMS 12 (Değişiklikler) Tek Bir İşlemden Kaynaklanan Varlık ve Yükümlülüklerle İlgili Ertelenmiş Vergi

Bu değişiklikler ile bir varlık ya da yükümlülüğün ilk defa finansal tablolara yansıtılmasına ilişkin muafiyetin varlık ile yükümlülüğün ilk kayda alındığı sırada eşit tutarlarda vergiye tabi ve indirilebilir geçici farkların olduğu işlemlerde geçerli olmadığı hususuna açıklık getirilmiştir.

TMS 12'de yapılan bu değişiklikler, 1 Ocak 2023 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanacak olmakla birlikte erken uygulamaya da izin verilmektedir.

TFRS 17 (Değişiklikler) Sigorta Sözleşmeleri ile TFRS 17 ile TFRS 9'un İlk Uygulaması – Karşılaştırmalı Bilgiler

TFRS 17'de uygulama maliyetlerini azaltmak, sonuçların açıklanmasını ve geçişi kolaylaştırmak amacıyla değişiklikler yapılmıştır.

Ayrıca, karşılaştırmalı bilgilere ilişkin değişiklik ile TFRS 7 ve TFRS 9'u aynı anda ilk uygulayan şirketlere finansal varlıklarına ilişkin karşılaştırmalı bilgileri sunarken o finansal varlığa daha önce TFRS 9'un sınıflandırma ve ölçüm gereklilikleri uygulanmış gibi sunmasına izin verilmektedir.

Değişiklikler TFRS 17 ilk uygulandığında uygulanacaktır.

TFRS 16 (Değişiklikler) Satış ve Geri Kirala İşlemindeki Kira Yükümlülüğü

TFRS 16'daki bu değişiklikler, bir satıcı-kiracının, satış olarak muhasebeleştirilmek üzere TFRS 15'teki gereklilikleri karşılayan satış ve geri kirala işlemlerini sonradan nasıl ölçtüğünü açıklamaktadır.

TFRS 16'da yapılan bu değişiklikler, 1 Ocak 2024 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanacak olmakla birlikte erken uygulamaya da izin verilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler (devamı)

Yeni ve Düzeltmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (devamı)

(b) Henüz yürürlüğe girmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı)

TMS 1 (Değişiklikler) Kredi Sözleşmesi Şartları İçeren Uzun Vadeli Yükümlülükler

TMS 1'deki değişiklikler, bir işletmenin raporlama döneminden sonraki on iki ay içinde sağlaması gereken koşulların bir yükümlülüğün sınıflandırılmasını nasıl etkilediğini açıklamaktadır.

TMS 1'de yapılan bu değişiklikler, 1 Ocak 2024 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanacak olmakla birlikte erken uygulamaya da izin verilmektedir.

Söz konusu standart, değişiklik ve iyileştirmelerin Grup'un konsolide finansal durumu ve performansı üzerindeki muhtemel etkileri değerlendirilmektedir.

2.4 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem mali tabloları yeniden düzenlenir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Şirket'in muhasebe tahminlerinde önemli bir değişiklik olmamıştır.

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

(a) Finansal araçlar

(i) Finansal Varlıklar

Sınıflandırma

Şirket, finansal varlıklarını "itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıklar", "gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar" ve "gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar" olarak üç sınıfta muhasebeleştirmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özellikleri esas alınarak yapılmaktadır.

Şirket, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapmaktadır. Şirket'in finansal varlıkların yönetiminde kullandığı iş modelinin değiştiği durumlar hariç, finansal varlıklar ilk muhasebeleştirilmelerinden sonra yeniden sınıflanmazlar; iş modeli değişikliği durumunda ise, değişikliğin akabinde takip eden raporlama döneminin ilk gününde finansal varlıklar yeniden sınıflanırlar.

Muhasebeleştirme ve Ölçümleme

"İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu, türev araç olmayan finansal varlıklardır. Şirket'in itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıkları, "nakit ve nakit benzerleri", "ticari alacaklar", "diğer alacaklar" ve "finansal yatırımlar" kalemlerini içermektedir. İlgili varlıklar, finansal tablolara ilk kayda alımlarında gerçeğe uygun değerleri ile sonraki muhasebeleştirmelerde ise etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleri üzerinden ölçülmektedir. İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve türev olmayan finansal varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(a) Finansal araçlar (devamı)

(i) Finansal Varlıklar (devamı)

“Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar”, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu türev araç olmayan finansal varlıklardır. İlgili finansal varlıklardan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları ile kur farkı gelir veya giderleri dışında kalanlar diğer kapsamlı gelire yansıtılır.

Şirket, özkaynağa dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için, gerçeğe uygun değerinde sonradan oluşan değişimlerin diğer kapsamlı gelire yansıtılması yöntemini, ilk defa finansal tablolara alma sırasında geri dönülemez bir şekilde tercih edebilir. Söz konusu tercihin yapılması durumunda, ilgili yatırımlardan elde edilen temettüler kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

“Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar”, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar dışında kalan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Söz konusu varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Finansal Tablo Dışı Bırakma

Şirket, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Şirket tarafından devredilen finansal varlıkların yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Değer Düşüklüğü

Finansal varlıklar ve sözleşme varlıkları değer düşüklüğü "Beklenen Kredi Zararı" (BKZ) modeli ile hesaplanmaktadır. Değer düşüklüğü modeli, itfa edilmiş maliyet finansal varlıklara ve sözleşme varlıklarına uygulanmaktadır. Zarar karşılıkları aşağıdaki bazda ölçülmüştür;

– 12 aylık BKZ'ler: raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde olası temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ'lerdir.

– Ömür boyu BKZ'ler: bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca muhtemel bütün temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ'lerdir.

Ömür boyu BKZ ölçümü, raporlama tarihinde bir finansal varlık ile ilgili kredi riskinin ilk muhasebeleştirme anından sonra önemli ölçüde artması halinde uygulanır. İlgili artışın yaşanmadığı diğer her türlü durumda 12 aylık BKZ hesaplaması uygulanmıştır. Topluluk, finansal varlığın kredi riskinin raporlama tarihinde düşük bir kredi riskine sahip olması durumunda, finansal varlığın kredi riskinin önemli ölçüde artmadığını tespit edebilir. Bununla birlikte, ömür boyu BKZ ölçümü (basitleştirilmiş yaklaşım), önemli bir finansman unsuru olmaksızın ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları için daima geçerlidir.

Ticari Alacaklar

Alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar orijinal fatura değerinden kayda alınan alacakların izleyen dönemlerde elde edilecek tutarlarının etkin faiz yöntemi ile itfa edilmiş değerinden muhasebeleştirilirler. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, orijinal etkin faiz oranının etkisinin çok büyük olmaması durumunda, fatura tutarından gösterilmiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(a) Finansal araçlar (devamı)

(i) Finansal Varlıklar (devamı)

Finansal tablolarda itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ve önemli bir finansman bileşeni içermeyen (1 yıldan kısa vadeli olan) ticari alacakların değer düşüklüğü hesaplamaları kapsamında "basitleştirilmiş yaklaşımı" uygulanmaktadır. Söz konusu yaklaşım ile, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları haricinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıkları "ömür boyu beklenen kredi zararlarına" eşit bir tutardan ölçülmektedir.

Değer düşüklüğü karşılığı ayrılmasını takiben, değer düşüklüğüne uğrayan alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan değer düşüklüğü karşılığından düşülerek esas faaliyetlerden diğer gelirlere kaydedilir.

Ticari işlemlere ilişkin vade farkı gelirleri/giderleri ile kur farkı kar/zararları, kar veya zarar tablosunda "Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler/Giderler" hesabı içerisinde muhasebeleştirilirler.

Nakit ve Nakit Benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemler, eldeki nakit, vadesiz mevduat ve vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, nakde kolayca çevrilebilen ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır. Vadesi 3 aydan daha uzun 1 yıldan kısa olan banka mevduatları kısa vadeli finansal yatırımlar altında sınıflandırılır.

(ii) Finansal Yükümlülükler

Finansal yükümlülükler, ilk muhasebeleştirilmesi sırasında gerçeğe uygun değerinden ölçülür. İlgili finansal yükümlülüğün yüklenimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de söz konusu gerçeğe uygun değere ilave edilir. Finansal yükümlülükler özkaynağa dayalı finansal araçlar ve diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

Özkaynağa Dayalı Finansal Araçlar

Ana ortaklık dışı paylara verilen satın alma opsiyonları ile ilgili finansal yükümlülükler söz konusu opsiyonun itfa planına uygun olarak indirgenmiş değeri üzerinden finansal tablolara yansıtılır.

Diğer Finansal Yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir. Etkin faiz yöntemi; finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Ticari Borçlar

Ticari borçlar, olağan faaliyetler içerisinde tedarikçilerden sağlanan mal ve hizmetlere ilişkin yapılması gereken ödemeleri ifade etmektedir. Ticari borçlar, ilk olarak gerçeğe uygun değerinden ve müteakip dönemlerde etkin faiz yöntemiyle hesaplanan itfa edilmiş maliyetinden ölçülürler.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(b) Maddi duran varlıklar

(i) Muhasebeleştirme ve ölçüm

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve her türlü değer düşüklüğü karşılığı düşülerek ölçülürler.

Maliyet, varlık alımlarıyla doğrudan ilişkilendirilebilen harcamaları içermektedir. Grup tarafından inşa edilen varlıkların maliyeti aşağıdaki kalemleri içermektedir:

- Malzeme ve doğrudan işçilik maliyetleri;
- Varlığın Grup'un kullanım amacına uygun olarak çalışır hale getirilmesiyle doğrudan ilişkilendirilebilen maliyetler;
- Grup'un varlığı elden çıkarma veya bulunduğu sahayı eski haline getirme yükümlülüğü bulunması durumunda parçalarının sökümüne veya restorasyonuna, parçaların yer değiştirmesine ve yerleştirildiği alanın restorasyonuna ilişkin maliyetler ve
- Aktifleştirilmiş borçlanma maliyetleri.

Maliyetler, yabancı para ile satın alınan maddi duran varlıklar için, özellikle nakit akışı riskinden korunma işlemlerinden doğan kazanç veya kayıpların özkaynaktan transferlerini içerir. Satın alınan yazılım, ilgili ekipmanın kullanılabilmesi için tamamlayıcı unsur olduğunda ekipmanın parçası olarak aktifleştirilir.

Maddi duran varlıkları oluşturan parçalar farklı faydalı ömürlere sahip olduğunda bunlar maddi duran varlığın ayrı kısımları (önemli parçaları) olarak muhasebeleştirilir.

Gayrimenkuller ile tesis makine ve cihazlar yeniden değerlendirme yöntemiyle muhasebeleştirilir. Değer artışları Özkaynaklar altında "Yeniden değerlendirme ölçüm kazanç ve kayıpları" altında muhasebeleştirilir.

Bir maddi varlığın elden çıkartılmasıyla oluşan kazanç veya kayıplar. (Söz konusu maddi duran varlığın elden çıkartılmasıyla elde edilen net tutar ile defter değeri arasındaki hesaplanan fark) kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Grup'un, değerlendirme yöntemiyle muhasebeleştirilenler dışında, 1 Ocak 2005 tarihinden önce satın alınan maddi duran varlıklar 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla enflasyonun etkilerine göre düzeltilmiş maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve kalıcı değer kayıpları düşülerek; 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren satın alınan maddi duran varlıklar ise maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve kalıcı değer kayıpları düşülerek yansıtılmıştır.

(ii) Sonradan oluşan maliyetler

Sonradan yapılan harcamalar sadece bu harcamalar sonucunda ileride oluşacak ekonomik faydaların Grup'a aktarılmasının mümkün olduğu durumlarda aktifleştirilebilir. Devam eden onarım ve bakım yapıldıkça gider olarak muhasebeleştirilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(b) Maddi duran varlıklar (devamı)

(iii) Amortisman

Yeniden değerlendirme modeliyle ölçülenler haricindeki maddi duran varlık kalemleri, hali hazırda kullanılabilir oldukları veya Grup tarafından inşa edilen varlıklar için bu varlıkların tamamlandığı ve kullanıma hazır hale geldikleri gün itibarıyla amortismanına tabi tutulurlar.

Amortisman, maddi duran varlık kalemlerinin maliyetlerinden tahmini kalıntı değerlerinin düşülmesinden sonra, bu kalemlerin tahmini faydalı ömürleri boyunca doğrusal yöntem ile hesaplanmaktadır. Amortisman, başka bir varlığın defter değerine dahil edilmediği sürece, genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Kiralanan varlıklar, Grup kiralanan varlığın mülkiyetini kiralama sonunda makul bir kesinlikte üzerine almayacaksa, varlığın kiralama süresi ile faydalı ömürden kısa olanı üzerinden amortismanına tabi tutulur. Arazi amortismanına tabi değildir.

Cari dönemde önemli maddi duran varlık kalemlerinin tahmin edilen kalan faydalı ömürleri aşağıdaki gibidir:

Açıklama	Ömür (Yıl)
Yer altı ve yer üstü düzenleri	7-11
Binalar	34-50
Tesis, makine ve cihazlar	1-25
Motorlu taşıtlar	1-6
Demirbaşlar	1-50
Özel maliyetler	5-17

Amortisman yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama tarihi itibarıyla gözden geçirilmekte ve güncellenmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(c) Maddi olmayan duran varlıklar

(i) Muhasebeleştirme ve ölçüm

Grup tarafından satın alınmış ve belirli bir faydalı ömre sahip diğer maddi olmayan duran varlıklar maliyetlerinden birikmiş itfa payları ve varsa birikmiş değer düşüklükleri çıkarılarak ölçülür.

(ii) Sonradan oluşan maliyetler

Sonradan oluşan maliyetler, yalnızca ilişkili oldukları maddi olmayan duran varlıkların gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı bir etkiye sahipse aktifleştirilir. Diğer tüm harcamalar, içsel olarak üretilen şerefiye ve ticari markalar da dahil olmak üzere oluştuğu zaman kar veya zararda muhasebeleştirilir.

(iii) İtfa payları

Şerefiye dışında kalan maddi olmayan duran varlık kalemleri için itfa payları, kullanıma hazır oldukları tarihten itibaren ilgili varlıkların tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal itfa yöntemi kullanılarak kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Cari dönemde tahmin edilen kalan faydalı ömürler aşağıdaki gibidir:

Açıklama	Ömür (Yıl)
Haklar	1-15
Geliştirme Giderleri	1-10

İtfa yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama tarihi itibarıyla gözden geçirilir ve gerektiğinde düzeltilir.

(d) Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülürler. Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, bilanço tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değerleri ile ölçülür. Gerçeğe uygun değer artış ve azalışları kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlamayacağına belirlenmesi durumunda bilanço dışı bırakılırlar. Yatırım amaçlı gayrimenkulün kullanım süresini doldurmasından veya satışından kaynaklanan kar/zarar, oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Transferler, yatırım amaçlı gayrimenkullerin kullanımında bir değişiklik olduğunda yapılır. Gerçeğe uygun değer esasına göre izlenen yatırım amaçlı gayrimenkulden, sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul sınıfına yapılan bir transferde, transfer sonrasında yapılan muhasebeleştirme işlemindeki tahmini maliyeti, anılan gayrimenkulün kullanım şeklindeki değişikliğin gerçekleştiği tarihteki gerçeğe uygun değeridir. Sahibi tarafından kullanılan bir gayrimenkulün, gerçeğe uygun değer esasına göre gösterilecek yatırım amaçlı bir gayrimenkule dönüşmesi durumunda, işletme, kullandığı değişikliğin gerçekleştiği tarihe kadar "Maddi Duran Varlıklar"a uygulanan muhasebe politikasını uygular.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(e) Varlıklarda değer düşüklüğü

Finansal olmayan varlıklar

Grup, her bir raporlama tarihinde, stoklar ve ertelenmiş vergi varlıkları dışında kalan finansal olmayan varlıklar için değer düşüklüğü göstergesi olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Şerefiye ve belirsiz faydalı ömre sahip varlıklar için geri kazanılabilir tutar her sene aynı dönemde tahmin edilir. Bir varlıkla ilgili nakit yaratan birimin ("NYB") defter değeri geri kazanılabilir tutarını aşıyorsa değer düşüklüğü gideri kayıtlara alınır.

Bir varlığın veya NYB'nin geri kazanılabilir tutarı satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri ile kullanım değerinden yüksek olanıdır. Kullanım değeri, ilerideki nakit akışlarının ilgili varlık ya da NYB'deki belirli riskleri ve paranın zaman değerini yansıtan cari piyasa değerlendirmelerini göstermek için vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirgenmesi ile bulunur. Değer düşüklüğü testi için, ayrı ayrı test edilemeyen varlıklar, gruplanmak suretiyle, diğer varlıklar ve varlık gruplarından bağımsız olarak sürdürülebilir faaliyetlerden nakit girişi yaratan en küçük birimlere ya da NYB'lere ayrılır. Faaliyet bölümü tavanı testine tabi olmak şartıyla, şerefiyenin dağıtılmış olduğu NYB'ler şerefiye değer düşüklüğü testinin yapıldığı seviyede toparlanır, böylelikle şerefiyenin iç raporlama amaçlı izlendiği en düşük seviye yansıtılır. İşletme birleşmesinde ortaya çıkan şerefiye değer düşüklüğü testi için birleşme sinerjisinden yararlanması beklenen NYB'lere dağıtılır.

Değer düşüklüğü zararları kar veya zararda muhasebeleştirilir. NYB'lerden kaynaklanan ve muhasebeleştirilen değer düşüklüğü karşılığı öncelikle NYB'lere (NYB gruplarına) dağıtılan şerefiyenin defter değerlerinden daha sonra NYB'lerdeki (NYB gruplarındaki) diğer varlıkların defter değerlerinden oransal esasa göre düşülür.

Şerefiyede meydana gelen değer düşüklüğü zararı geri çevrilmez. Diğer varlıklarda ise önceki dönemlerde ayrılan değer düşüklükleri bu varlığın değer düşüklüğü kayıtlara alınmasaydı, söz konusu varlık için belirlenecek olan defter değerinin amortisman veya itfa payları düşüldükten sonraki tutarını aşmayacak ölçüde geri çevrilir.

(f) Stoklar

Stoklar, raporlama tarihi itibarıyla Şirket'in sahip olduğu hammaddeler, üretim tesislerinde üretilen tüm mamuller ve ticari mallardan oluşmaktadır. İlgili hammadde, mamuller ve ticari mallar iç tüketim, üretim ve satış amaçlı elde tutulmaktadır. Raporlama tarihi itibarıyla yoldaki mallar eğer kullanma hakkı ve sahipliği Şirket'e geçmiş ise stoklar içerisinde gösterilmektedir.

Mamuller için normal akışı içinde satış amaçlı elde tutulmaktadır. Şirket'in üretim tesislerinde üretilen bağlı kuruluşlardan ve üçüncü kişilerden alınan ve anlık durumlarında satılabilecek durumdaki varlıklardan oluşmaktadır.

Stoklar, maliyet ve net gerçekleştirilebilir değerin düşük olanıyla değerlendirilir.

Net gerçekleştirilebilir değer, işin normal akışı içinde, tahmini satış fiyatından, tahmin edilen tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış giderleri toplamının, düşürülmesiyle elde edilen tutarı ifade eder.

Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(g) Çalışanlara sağlanan faydalar

(i) Kıdem tazminatı karşılığı

Türkiye'deki mevcut Türk İş Kanunu gereğince; Grup, çalışanların emeklilik nedeniyle işten ayrılan çalışanlarına belirli miktarlarda ödeme yapmakla yükümlüdür. Kıdem tazminatı karşılığı Grup'un çalışanlarının emekli olması durumunda gelecekte tahmini muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değerini ifade etmektedir. Kıdem tazminatı karşılığı tüm çalışanlar bu tür bir ödemeye hak kazanmış gibi hesaplanmış olup finansal tablolarda tahakkuk esası ile yansıtılmıştır. Kıdem tazminatı karşılığı, Hükümet tarafından açıklanan kıdem tazminatı tavanına göre hesaplanmıştır. 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı tavanları, sırasıyla, 15.371 TL ve 8.285 TL tutarındadır.

Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre, şirketlerin belirli fayda planlarını aktüeryal değerlendirme yöntemlerine göre hesaplamaları gerekmektedir. Buna göre, ilişikteki finansal tablolardaki toplam yükümlülüğü bulmak için kullanılan emeklilik tahminlerinin olasılığını hesaplarken 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla kullanılan temel istatistiki varsayımlar Not 16'da açıklanmıştır.

Aktüeryal farklar hariç kıdem tazminatı karşılığında meydana gelen bütün değişiklikler kar veya zarara kaydedilir. Aktüeryal farklar ise kar zarara yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelirler içerisinde "Aktüeryal kazanç/(kayıp)" hesabında kayıtlara alınmakta ve doğrudan özkaynak altında gösterilmektedir.

(ii) Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli fayda yükümlülükler iskonto edilmeksizin ölçülür ve ilgili hizmet verildikçe giderleştirilir. Çalışanlarının geçmiş hizmetleri sonucunda Grup'un yasal veya zımni kabulden doğan, ödemekle yükümlü olduğu ve bu yükümlülüğün güvenilir olarak tahmin edilebildiği durumlarda kısa vadeli nakit ikramiye veya kar paylaşım planları kapsamında ödenmesi beklenen tutarlar için bir yükümlülük kaydedilir. Çalışanlara sağlanan kısa vadeli karşılıklar, ikramiye karşılıkları ve kullanılmamış izin hakları karşılıklarından oluşmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(h) Raporlama döneminden sonraki olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektirmeyen olaylar, önemli olması durumunda, finansal tablo dipnotlarında açıklanmıştır.

(ı) Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda çıkışlarının muhtemel olması ve yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumlarında karşılık ayrılır. Karşılıklar, ilerideki tahmini nakit akışlarının paranın zaman değeri ve yükümlülüğe özel riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirgenmesiyle belirlenir. İskonto tutarı finansal gider olarak muhasebeleştirilir.

(i) Hasılatın kaydedilmesi

Grup, taahhüt edilmiş bir mal veya hizmeti müşterisine devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde veya getirdikçe hasılatı finansal tablolarına kaydeder. Bir varlığın kontrolü müşterinin eline geçtiğinde (veya geçtikçe) varlık devredilmiş olur.

Grup aşağıda yer alan temel prensipler doğrultusunda hasılatı finansal tablolarına kaydetmektedir:

- (a) Müşteriler ile sözleşmeleri belirlenmesi
- (b) Sözleşmedeki performans yükümlülüklerini belirlenmesi
- (c) Sözleşmedeki işlem fiyatını saptanması
- (d) İşlem fiyatını sözleşmedeki performans yükümlülüklerine bölüştürülmesi
- (e) Her performans yükümlülüğü yerine getirildiğinde hasılatın muhasebeleştirilmesi

Grup aşağıdaki şartların tamamının karşılanması durumunda müşterisi ile yaptığı bir sözleşmeyi hasılat olarak muhasebeleştirir:

- (a) Sözleşmenin tarafları sözleşmeyi (yazılı, sözlü ya da diğer ticari teamüllere uyarınca) onaylamış ve kendi edimlerini ifa etmeyi taahhüt etmektedir,
- (b) Grup her bir tarafın devredeceği mal veya hizmetlerle ilgili hakları tanımlayabilmektedir,
- (c) Grup devredilecek mal veya hizmetlerle ilgili ödeme koşulları tanımlayabilmektedir,
- (d) Sözleşme özü itibarıyla ticari niteliktedir,
- (e) Grup'un müşteriye devredilecek mal veya hizmetler karşılığı bedel tahsil edecek olması muhtemeldir.

Bir bedelin tahsil edilebilirliğinin muhtemel olup olmadığını değerlendirirken işletme, sadece müşterinin bu bedeli vadesinde ödeyebilmesini ve buna ilişkin niyetini dikkate alır.

Hizmet gelirleri hizmetin verildiği dönemde gelir kaydedilir. Bir yıldan uzun süreli bakım onarım sözleşmeleri kapsamındaki hizmet gelirleri, sözleşme dönemlerine eşit olarak yayılarak muhasebeleştirilir ve ileriki dönemlere ait tutarlar finansal tablolara ertelenmiş gelir olarak yansıtılır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(i) Hasılatın kaydedilmesi (devamı)

Satışların içerisinde önemli bir finansman maliyeti bulunması durumunda, makul bedel, gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman maliyeti içerisinde yer alan zımni faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark, tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

(j) Devlet teşvikleri

Alınan koşulsuz devlet teşvikleri, bu teşviklerin alacak durumuna gelmesi halinde kar veya zararda diğer gelirler altında muhasebeleştirilir. Diğer devlet teşvikleri, Grup'un teşvikle ilgili gerekli koşulları sağlayacağı ve bu teşvikin alınacağı hakkında yeterli güvencenin bulunması durumunda gerçeğe uygun değerleri ile ertelenmiş gelir olarak kaydedilirler ve daha sonra varlığın faydalı ömrü boyunca sistematik olarak kar veya zararda diğer gelirler altında muhasebeleştirilirler.

Grup'a katlandığı maliyetlerle ilgili verilen teşvikler, maliyetlerin olduğu dönemlerde sistematik olarak kar veya zararda diğer gelirler altında muhasebeleştirilirler.

(k) İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında taraf, Grup ile ilişkili sayılır:

(a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:

(i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);

(ii) Grup üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması veya

(iii) Grup üzerinde ortak kontrole sahip olması;

(b) Tarafın, Grup'un bir iştiraki olması;

(c) Tarafın, Grup'un ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;

(d) Tarafın, Grup'un veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;

(e) Tarafın, (a) ya da (d)'de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;

(f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması;

(g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem ilişkili taraflar arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Olağan faaliyetler nedeniyle ilişkili taraflarla bazı iş ilişkilerine girilebilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(l) Finansman gelirleri ve finansman giderleri

Finansman gelirleri, nakit ve nakit benzerlerinden elde edilen faiz gelirlerini kar veya zararda muhasebeleştirilen riskten korunma amaçlı elde tutulan finansal araçlardan elde edilen gelirleri içerir. Faiz geliri, etkin faiz yöntemi kullanılarak tahakkuk esasına göre kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Finansman giderleri, alınan kredilerin faiz giderleri ve kiralama işlemlerinden faiz giderlerini içerir.

Bir özellikli varlık satın alımı, inşası veya üretimiyle doğrudan ilgili olmayan borçlanma maliyetleri etkin faiz yöntemi kullanılarak kar veya zararda muhasebeleştirilir. Finansal varlık ve yükümlülüklerin üzerindeki kur farkı gelir ve giderleri kur farkı hareketlerinin net pozisyonuna göre finansal gelirler veya finansal giderler içerisinde net olarak raporlanır.

(m) Vergi

Dönem karı üzerindeki gelir vergisi yükümlülüğü, cari dönem vergisi ve ertelenen vergiyi içermektedir. Cari dönem vergisi ve ertelenen vergi doğrudan özkaynaklarda veya diğer kapsamlı gelir tablosunda kayıtlara alınan kalemlerin vergi etkileri hariç kar veya zarar hesaplarında muhasebeleştirilir.

(i) Dönem vergisi

Dönem vergisi, raporlama dönemi sonu itibarıyla yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranları dikkate alınarak hesaplanan cari yılda vergiye konu kar veya zarar üzerinden beklenen vergi yükümlülüğü veya alacağıdır ve geçmiş yıllardaki vergi yükümlülükleri ile ilgili düzeltme kayıtlarını da içerir. Dönem vergi yükümlülüğü aynı zamanda temettü dağıtım bildirimlerinden kaynaklanan vergi yükümlülüklerini de içerir. Türkiye'deki uygulama detayları Not 25'te verilmiştir.

(ii) Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan defter değerleri ile vergi matrahında kullanılan değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Aşağıdaki durumlarda meydana gelen geçici farklar için ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmez:

- Bir işletme birleşmesi olmayan ve ne muhasebe karını ne de vergiye tabi kar veya zararı etkilemeyen bir işlem sonucu oluşan varlık veya yükümlülüklerin ilk kayıtlara alınmasında ortaya çıkan geçici farklar;
- Öngörülebilir bir gelecekteki tersine dönmesi muhtemel olmayan ve Grup'un geri çevrim zamanını kontrol edebildiği bağlı ortaklık, iştirak ve müştereken kontrol edilen işletmelerdeki yatırımlarıyla ilgili geçici farklar ve
- Şerefîyenin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında oluşan vergilendirilebilir geçici farklar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(m) Vergi (devamı)

(ii) Ertelenmiş vergi (devamı)

Grup, ertelenmiş vergi borçlarını ve ertelenmiş vergi varlıklarını, varlıklarının defter değerlerini ne şekilde geri kazanacağı veya borçlarını ne şekilde ödeyeceği ile ilgili raporlama dönemi sonundaki beklentilerinin vergisel sonuçlarıyla tutarlı bir şekilde ölçer. Gerçeğe uygun değer yöntemi kullanılarak ölçülen yatırım amaçlı gayrimenkuller için, söz konusu yatırım amaçlı gayrimenkulün defter değerinin satış yoluyla geri kazanılacağına ilişkin aksi ispat edilene kadar geçerli bir varsayım bulunmaktadır.

Ertelenmiş vergi, raporlama dönem sonu itibarıyla geçici farkların geri çevrileceği zamandaki yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranı ile ölçülür.

Ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğü, yasal olarak dönem vergi varlıklarını dönem vergi yükümlülüklerine mahsup etme hakkının olması ve aynı vergi mükellefi olması veya vergiye tabi işletmeler farklı işletmeler olmakla birlikte bu işletmeler vergi borçlarını ve vergi alacaklarını ya net esasa göre yerine getirecek veya tahsilat ve ödemeyi ayrı ayrı ancak aynı zamanda yapacak olması durumunda mahsuplaştırılabilir.

Kullanılmamış geçmiş yıl mali zararları, vergi avantajları ve indirilebilir geçici farklar için ilerideki dönemde bunların mahsup edilmesine yeterli olacak tutarda vergilendirilebilir kar elde edileceğinin muhtemel olması halinde ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir. Ertelenmiş vergi varlıkları her raporlama tarihinde gözden geçirilir ve ilgili vergi avantajının kullanımının muhtemel olmadığı kısımlar için ertelenmiş vergi varlıkları azaltılır.

(iii) Vergi riski

Dönem vergi gideri ile ertelenmiş vergi gideri tutarları belirlenirken. Grup belirsiz vergi pozisyonlarını ve ödenmesi gerekecek ek vergi ve faiz yükümlülüğü olup olmadığını dikkate almaktadır. Bu değerlendirme gelecekteki olaylarla ilgili birçok mesleki kanaat içerebilir ve tahmin ve varsayımlara dayanmaktadır. Grup'un mevcut vergi yükümlülüğünün yeterliliği ile ilgili mesleki kanaatini değiştirecek yeni bilgiler ortaya çıkması durumunda vergi yükümlülüğündeki bu değişim, bu durumun belirlendiği döneme ait vergi giderini etkileyecektir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(n) Nakit akış tablosu

Nakit akış tablosunda döneme ilişkin nakit akımları işletme yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır. İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları, Grup'un faaliyet alanına giren konulardan kaynaklanan nakit akımlarını gösterir. Grup, işletme faaliyetlerine ilişkin nakit akımlarını, net kar/zararın gayri nakdi işlemlerin geçmiş ya da gelecek işlemlerle ilgili nakit giriş ve çıkışları tahakkuklarının veya ertelemelerinin ve yatırım veya finansman ile ilgili nakit akımlarına ilişkin gelir veya gider kalemlerinin etkilerine göre düzeltildiği dolaylı yöntemle gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (maddi ve maddi olmayan varlık yatırımları ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Nakit ve nakit benzeri değerler, kasa ve bankalardaki üç aydan kısa vadeli mevduat, oluştuğu tarihte vadesi üç ayı geçmeyen ve değer kaybetme riski bulunmayan kısa vadeli yüksek likiditeye sahip yatırımları ifade etmektedir.

(o) Temettüler

Temettü alacakları, beyan edildikleri dönemde gelir olarak kaydedilir. Temettü borçları kar dağıtımının bir unsuru olarak, Genel Kurul'da kar dağıtım kararının alındığı dönemde finansal tablolara yansıtılır.

(p) Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması

Grup'un ürün veya hizmet grubu sunumunda risk ve getiri açısından diğer faaliyet alanlarından farklı özellikler taşıyan, ayırt edilebilir faaliyet bölümünün ve farklı risk ve getiri özelliklerine sahip ayırt edilebilir coğrafi bölümünün olmaması nedeniyle bölümlere göre raporlama yapılmamıştır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(r) Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler

Yatırım faaliyetlerinden gelirler, yatırım fonu değer artışlarından ve finanman bonusu faiz gelirlerinden oluşmaktadır.

Yatırım faaliyetlerinden giderler bulunmamaktadır.

(s) Esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler

Esas faaliyetlerden diğer gelirler, konusu kalmayan şüpheli alacak veya stok karşılıklarından gelirler, borçlanma araçları dışında kalan finansal durum tablosu kalemlerinden kaynaklanan kur farkı gelirleri, sabit kıymet satış gelirleri, hurda ve ilk madde satış gelirleri, reeskont faiz gelirleri ve diğer faaliyetlerle ilgili gelirlerden oluşmaktadır.

Esas faaliyetlerden diğer giderler, şüpheli alacak veya stok karşılık giderleri, bağışlar, borçlanma araçları dışında kalan finansal durum tablosu kalemlerinden kaynaklanan kur farkı giderleri ve diğer faaliyetlerle ilgili giderlerden oluşmaktadır.

Kur farkı gelir veya giderleri kur farkı hareketlerinin şirket bazında net gelir ya da net gider durumunda olmasına göre esas faaliyetlerden diğer gelirler veya esas faaliyetlerden diğer giderler içerisinde net tutarlarıyla gösterilmektedir.

(t) Gerçeğe uygun değer belirlenmesi

Grup'un çeşitli muhasebe politikaları ve açıklamaları hem finansal hem de finansal olmayan varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesini gerektirmektedir. Gerçeğe uygun değerler ölçme ve açıklama amacıyla aşağıdaki yöntemlerle belirlenmektedir. Uygulanabilir olması halinde, gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesinde kullanılan varsayımlarla ilgili ilave bilgiler varlık veya yükümlülüğe özgü dipnotlarda sunulmuştur.

(i) Ticari ve diğer alacaklar

Ticari ve diğer alacakların gerçeğe uygun değerleri gelecekteki nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile indirgenmesiyle bulunacak değer olarak tahmin edilir. Belirli bir faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar indirgenme etkisinin önemsiz olması durumunda orijinal fatura tutarından değerlendirilir. Bu gerçeğe uygun değerler ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir.

(ii) Diğer türev olmayan finansal yükümlülükler

Diğer türev olmayan finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerleri, ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir. Gerçeğe uygun değer, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile bugünkü değere indirgenmesi ile hesaplanmaktadır. Dönüştürülebilir senetlerin yükümlülük kısmı ile ilgili olarak, piyasa faiz oranı. Dönüştürme seçeneği olmayan benzer yükümlülükler referans verilerek belirlenir. Finansal kiralama işlemleri için piyasa faizi benzer kira anlaşmalarına göre belirlenir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin Ve Varsayımları

Finansal tabloların TFRS'ye uygun olarak hazırlanması, yönetimin, politikaların uygulanması ve raporlanan varlık, yükümlülük, gelir ve gider tutarlarını etkileyen kararlar, tahminler ve varsayımlar yapmasını gerektirmektedir. Gerçekleşen sonuçlar bu tahminlerden farklılık gösterebilir.

Bu finansal tabloların hazırlanması sırasında Grup'un muhasebe politikalarının uygulamasında yönetim tarafından yapılan önemli değerlendirmeler ile tahmindeki belirsizliğin temel kaynakları 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıla ait finansal tablolarda uygulananlar ile tutarlıdır.

Tahminler ve tahminlerin temelini teşkil eden varsayımlar sürekli olarak gözden geçirilmektedir. Muhasebe tahminlerindeki güncellemeler, güncellenmenin yapıldığı dönemde ve bu güncellemelerden etkilenen müteakip dönemlerde kayıtlara alınır.

Finansal tablolarda kayıtlara alınan tutarlar üzerinde önemli etkisi olan tahminlere ilişkin bilgiler aşağıda belirtilen dipnotlarda açıklanmıştır:

- Not 2.5 (b, c) Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların faydalı ömürleri
- Not 7 Ticari alacaklar değer düşüklüğü karşılığı
- Not 11 Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerleri
- Not 12 Arazi, arsa, tesis, makine ve cihazların gerçeğe uygun değerleri
- Not 15 Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler
- Not 16 Kıdem tazminatı karşılığında kullanılan varsayımlar
- Not 25 Vergi varlık ve yükümlülükleri
- Not 27 Gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesi

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

3 İlişkili Taraf Açıklamaları (devamı)

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve borçlar aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2022	Alacaklar		Borçlar	
	Kısa Vade		Kısa Vade	
	Ticari	Diğer	Ticari	Diğer
Kademe	85.949.457	--	1.537	--
Albayrak İnşaat	72.827.790	7.805.998	30.656	--
Varaka Kağıt	15.581.242	--	18.071.986	--
Mogadishu	1.253.819	--	--	--
Alport Conakry	875.729	--	--	--
Asist Oto	699.387	--	--	--
Yeşil Adamlar	629.248	--	--	--
Albayrak Construction Sarlu	365.638	--	--	--
Albayrak Agro - BUSINESS - SARLU	163.790	--	--	--
Dolu Akaryakıt	46.809	--	--	--
Transbaş	7.875	--	--	--
Trabzon Liman	306	--	--	--
Ereğli Tekstil	--	2.679.008	--	2.360
Albil	--	--	5.771.186	--
Birlikte Dağıtım	--	--	331.199	--
Reklam Piri	--	--	247.720	--
Piri Medya	--	--	950	--
Nakil Lojistik	--	--	4.260.205	--
Plaket Yapı	--	17.380	--	--
Toplam	178.401.090	10.502.386	28.715.439	2.360

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve borçlar aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2021	Alacaklar		Borçlar	
	Kısa Vade		Kısa Vade	
	Ticari	Ticari Olmayan	Ticari	
Kademe	8.058.666	--	32.121.128	
Varaka Kağıt	6.647.802	--	1.664.664	
Mezra Ziraat	1.224.646	--	--	
Alport Conakry	564.694	--	--	
Albayrak İnşaat	504.159	--	52.156	
Sukkar	289.972	--	--	
Mogadishu	165.751	--	--	
Albayrak92	107.852	--	--	
Asist Oto	94.992	--	--	
Ketebe	29.863	--	--	
Dolu Akaryakıt	22.486	--	--	
Plaket Yapı	17.380	--	--	
Ats Yedek Parça	4.343	--	--	
Ereğli Tekstil	--	18.622.536	--	2.360
Albil	--	--	--	1.919.562
Birlikte Dağıtım	--	--	--	204.450
Reklam Piri	--	--	--	87.265
Platform Turizm	--	--	--	53.100
Piri Medya	--	--	--	950
Trabzon Liman	--	--	--	332
Yeşil Adamlar	--	--	--	295
Toplam	17.732.606	18.622.536	36.106.262	

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

3 İlişkili Taraf Açıklamaları (devamı)

(*) Grup'un İlişkili taraflardan ticari olmayan alacakları grup içi finansman faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır. Alacak için piyasa faiz oranlarına uygun olarak düzenli aralıklarla faiz işletilmektedir.

Alımlar ve Giderler

1 Ocak-31 Aralık 2022 ve 1 Ocak-31 Aralık 2021 dönemlerinde ilişkili taraflardan yapılan alışlar ve giderler aşağıdaki gibidir:

1 Ocak- 31 Aralık 2022				1 Ocak- 31 Aralık 2021		
Alımları	Mal ve Hizmet Alımı	Kira	Diğer	Mal ve Hizmet Alımı	Kira	Diğer
Kademe	307.190.125	--	31.099	136.613.729	--	1.444.987
Nakil	19.941.634	--	--	--	--	10.500
Albil	11.813.090	--	--	3.605.128	--	--
Albayrak İnşaat	2.950.000	--	--	--	--	--
Albayrak Holding	1.980.000	--	--	--	1.500.000	--
Varaka Kağıt	38.486.905	--	--	4.996.992	--	--
Birlikte Dağıtım	1.557.626	--	--	--	--	554.981
Platform Turizm	585.855	--	--	461.864	--	375.863
Reklam Piri	333.710	--	--	--	--	135.000
Güneş Turizm	193.634	--	--	--	--	41.436
Dolu Akaryakıt	--	--	--	1.155.264	--	--
Trabzon Liman	--	--	--	--	--	298
Toplam	385.032.579	--	31.099	146.832.977	1.500.000	2.563.065

Satışlar ve Gelirler

1 Ocak-31 Aralık 2022 ve 1 Ocak-31 Aralık 2021 dönemlerinde ilişkili taraflardan yapılan satışlar ve gelirler aşağıdaki gibidir:

1 Ocak- 31 Aralık 2022					1 Ocak- 31 Aralık 2021			
Satışları	Mal Ve Hizmet Satışı	Faiz	Kira	Diğer	Mal ve Hizmet Satışı	Faiz	Kira	Diğer
Kademe	57.744.413	--	1.006.880	--	21.523.465	--	1.016.856	3.111.664
Albayrak İnşaat	41.472.254	--	3.356.156	--	15.568.582	--	--	--
Varaka Kağıt	3.309.900	--	52.500	--	2.340.814	--	--	3.062.102
Mezra Ziraat	1.586.908	27.777	--	--	706.765	--	--	--
Asist Oto	661.477	10.249	--	--	54.727	--	--	21.656
Yeşil Adamlar	438.476	--	--	--	--	--	--	--
Platform Turizm	177.741	--	--	--	--	--	--	--
Nakil Lojistik	24.957	--	--	--	--	--	--	--
Ketebe	17.700	--	182.299	--	--	--	--	649
Bayfa	--	--	--	--	345.701	--	--	--
Trabzon Liman	--	--	--	--	358.508	--	--	--
Sukkar	--	--	--	--	281.494	--	--	--
Albayrak Vakfı	--	--	--	--	195.000	--	--	--
Ereğli Tekstil	--	--	2.270.345	--	137.539	10.007.925	--	3.838
Albil	--	43.096	--	--	--	--	--	--
Toplam	105.433.826	81.123	6.868.180	--	41.512.595	10.007.925	1.016.856	6.199.909

Üst Yönetime Sağlanan Faydalar

31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıla ait üst yönetime sağlanan fayda ve menfaatlerin toplamı 4.015.789 TL'dir (2021: 2.407.839 TL).

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

4 Nakit ve Nakit Benzerleri

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla nakit ve nakit benzerlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Kasa	--	25
Bankalar		
-Vadesiz Mevduat	391.596.693	6.886.288
-Vadeli Mevduat	--	37.133.919
Pos Alacakları	--	1.925.000
Toplam	391.596.693	45.945.232

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Grup'un mevduatları üzerinde blokaj bulunmamaktadır (31 Aralık 2021: Bulunmamaktadır).

Grup'un sahip olduğu finansal varlık ve yükümlülükler için maruz kaldığı faiz oranı riski, kur riski ve ilgili duyarlılık analizlerini Not 27'de açıklamaktadır.

5 Finansal Yatırımlar

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla kısa vadeli finansal yatırımlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Finansman Bonoları (*)	--	68.143.172
Yatırım Fonları (**)	252.336.596	50.930.401
Toplam	252.336.596	119.073.573

(*) 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla finansman bonoları bulunmamaktadır. (31 Aralık 2021: Nominal değeri 68.143.172 TL, indirgenmiş değeri 60.066.775 TL).

(**) 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla yatırım fonları, Grup'un Hedef Portföy Yönetimi A.Ş. aracılığı ile almış olduğu Hedef Portföy Serbest Fon yatırımlarından oluşmaktadır. İlgili yatırımlar, gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak muhasebeleştirilmektedir. Grup'un elinde bulundurduğu fonların toplam nominal adedi 67.154.912 olup gerçeğe uygun değeri ise 252.336.596 TL'dir (31 Aralık 2021 gerçeğe uygun değeri: 50.930.401 TL).

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

6 Finansal Borçlar

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
<i>Kısa Vadeli Finansal Borçlanmalar</i>		
Kısa Vadeli Banka Kredileri	484.367.776	293.558.177
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	24.431.911	46.931.676
Toplam	508.799.687	340.489.853
<i>Uzun Vadeli Finansal Borçlanmalar</i>		
Uzun Vadeli Banka Kredileri	26.841.219	64.577.744
Toplam	26.841.219	64.577.744

Banka Kredileri

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla açık olan kredilere ilişkin vade ve şartlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022		31 Aralık 2021	
	Efektif Faiz Oranı %	TL Cinsinden Tutarı	Efektif Faiz Oranı %	TL Cinsinden Tutarı
Kısa Vadeli Krediler				
- Türk Lirası	14,75-19%	484.367.776	14,75-19%	293.558.177
Uzun Vadeli Kredilerin Kısa Vadeli Kısımları				
- Türk Lirası	7,5-24,31%	24.431.911	7,5-24,31%	46.931.676
Uzun Vadeli Krediler				
- Türk Lirası	7,5-24,31%	26.841.219	7,5-24,31%	64.577.744
Toplam Krediler		535.640.906		405.067.597

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla, Grup kullanmış olduğu kredilere ilişkin 420.000.000 TL tutarında gayrimenkul ipoteği bulunmaktadır. (31 Aralık 2021: 440.275.000 TL tutarında gayrimenkul ipoteği ve 12.955.000 TL tutarında müşteri çeki bulunmaktadır).

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

7 Ticari Alacak ve Borçlar

Kısa Vadeli Ticari Alacaklar

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli ilişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Alacak Senetleri	52.036.996	90.332.670
Alıcılar	87.464.865	73.951.116
DBS Alacakları (*)	206.697.772	24.981.151
Gelir Tahakkukları	--	169.375
Şüpheli Alacak Karşılığı (**)	(19.739.735)	(20.754.737)
Toplam	326.459.898	168.679.575

(*) Doğrudan borçlanma sistemi ("DBS") Şirket ile bayi arasında alım satım ödemelerini garanti altına alma sistemidir. Bayiye banka tarafından tanımlanan DBS limiti içerisinde Şirket'ten mal alımını gerçekleştirir. Vade sonunda bayi ödemesini 3. taraf olan bankaya yapar ve bankada Grup'a ödemesini gerçekleştirir.

(**) Grup'un şüpheli ticari alacaklar karşılığına ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
1 Ocak Bakiyesi	(20.754.737)	(11.100.978)
Dönem İçerisindeki Artış / Azalış	978.006	(9.548.488)
Beklenen Kredi Zararları	36.996	(105.271)
31 Aralık Bakiyesi	(19.739.735)	(20.754.737)

Kısa Vadeli Ticari Borçlar

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflara ticari borçlar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Satıcılar	482.186.500	273.270.299
Borç Senetleri	247.790.150	44.987.781
Diğer Ticari Borçlar	1.522.992	595.707
Toplam	731.499.642	318.853.787

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

8 Diğer Alacak ve Borçlar***Kısa Vadeli Diğer Alacaklar***

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla Grup'un ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli diğer alacakları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Personelden Alacaklar	3.490.481	1.171.127
İade Alınacak Vergiler	1.111.926	1.397.048
Verilen Depozito ve Teminatlar	436.730	260.058
Toplam	5.039.137	2.828.233

Uzun Vadeli Diğer Alacaklar

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla Grup'un ilişkili olmayan taraflardan uzun vadeli diğer alacakları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Verilen Depozito ve Teminatlar	170.082	149.801
Toplam	170.082	149.801

Diğer alacaklardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar Not 27'de verilmiştir.

Kısa Vadeli Diğer Borçlar

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflara kısa vadeli diğer borçlar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Vergi Dairesine Borçlar	5.057.415	568.812
İade Edilecek Depozito ve Teminatlar	3.979.657	6.005.570
Taksitlendirilmiş Vergi Borçları	523.096	530.797
Diğer Borçlar	48.096	6.195
Toplam	9.608.264	7.111.374

Uzun Vadeli Diğer Borçlar

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflara uzun vadeli diğer borçlar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Taksitlendirilmiş Vergi Borçları	348.730	871.825
Toplam	348.730	871.825

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

9 Stoklar

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla Grup'un stok detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Malzeme ve Yedek Parçalar	747.652.594	380.825.564
Yarı Mamuller	134.590.775	88.056.556
Mamuller	40.806.857	149.834.516
Ticari Mallar	16.290.382	6.466.462
Yoldaki Mallar	10.394.335	55.354.495
Diğer Stoklar	4.172.515	3.408.879
Stok Değer Düşüklüğü (-)(*)	(1.040.444)	(210.184)
Toplam	952.867.014	683.736.288

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla stoklar üzerinde herhangi bir rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

(*) Grup'un stok değer düşüklüğüne ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
1 Ocak Bakiyesi	210.184	1.521.276
Dönem İçinde İptal Edilen / Ayrılan Karşılık	830.260	(1.311.092)
31 Aralık Bakiyesi	1.040.444	210.184

10 Peşin Ödenmiş Giderler ve Ertelenmiş Gelirler**Peşin Ödenmiş Giderler****Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler**

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflardan peşin ödenmiş giderlerin dönen varlıklar kısmında kalan tutarı aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Verilen Avanslar	66.362.486	41.126.527
Gelecek Aylara Ait Giderler	8.892.924	1.917.365
İş Avansları	141.620	36.835
Personel Avansları	29.821	151.141
Toplam	75.426.851	43.231.868

Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli ertelenmiş gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Alınan Avanslar	182.626.655	91.160.269
Gelecek Aylara Ait Gelirler	110.000	--
Toplam	182.736.655	91.160.269

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

11 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkullerin 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Maliyet Değeri		
1 Ocak Açılış Bakiyesi	17.714.985	17.714.985
31 Aralık Bakiyesi	17.714.985	17.714.985
Eksi: Birikmiş Amortisman		
1 Ocak Açılış Bakiyesi	--	--
Cari Dönem Amortismanı	--	--
Dönem Sonu Bakiyesi	--	--
Dönem Başı Net Defter Değeri	17.714.985	17.714.985
Dönem Sonu Net Defter Değeri	17.714.985	17.714.985

Bağlı ortaklığa ait Bakırköy Dünya Ticaret Merkezinde bulunan yatırım amaçlı gayrimenkulünün gerçeğe uygun değeri SPK tarafından yetkilendirilmiş RM Ritim Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından piyasa değeri yöntemi kullanılarak belirlenmiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

12 Maddi Duran Varlıklar

31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıla ait maddi duran varlık hareket tabloları aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

	Arsa	Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri	Binalar	Tesis Makine ve Cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Özel Maliyetler	Toplam
Maliyet Değeri									
1 Ocak Maliyet	441.516.012	7.154.000	95.982.091	292.509.991	8.245.579	24.501.883	2.735.548	12.091.135	884.736.239
İlaveler	--	--	--	33.823.811	38.916.990	6.770.868	126.100.707	253.947	205.866.323
Transfer	--	5.129.238	710.000	66.488.276	1.472	--	(72.328.986)	--	--
Çıkışlar	--	--	--	(562.778)	(372.151)	(1.992)	--	--	(936.921)
31 Aralık Bakiyesi	441.516.012	12.283.238	96.692.091	392.259.300	46.791.890	31.270.759	56.507.269	12.345.082	1.089.665.641
Eksi: Birikmiş Amortisman									
1 Ocak Açılış	--	(1.434.804)	(7.217.681)	--	(7.750.890)	(17.213.700)	--	(7.895.673)	(41.512.748)
Cari Dönem Amortismanı	--	--	(2.401.895)	(66.335.097)	(2.382.038)	(3.824.680)	--	(4.181.925)	(79.125.635)
Çıkışlar	--	--	--	24.118	326.888	1.992	--	--	352.998
31 Aralık Bakiyesi	--	(1.434.804)	(9.619.576)	(66.310.979)	(9.806.040)	(21.036.388)	--	(12.077.598)	(120.285.385)
1 Ocak 2022 Net Defter Değeri	441.516.012	5.719.196	88.764.410	292.509.991	494.689	7.288.183	2.735.548	4.195.462	843.223.491
31 Aralık 2022 Net Defter Değeri	441.516.012	10.848.434	87.072.515	325.948.321	36.985.850	10.234.371	56.507.269	267.484	969.380.256

Grup'un maddi duran varlıkları üzerinde kullandığı banka kredilerine ilişkin 420.000.000 TL ipotek bulunmaktadır (31 Aralık 2021: 440.275.000 TL).

(*) Grup tesis, makine ve cihazları, Grup ile ilişkisi olmayan SPK lisanslı bağımsız ekspertiz şirketi olan RM Ritim Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından "Maliyet Yaklaşımı" yöntemi ile değerlendirilmiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

12 Maddi Duran Varlıklar (devamı)

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıla ait maddi duran varlık hareket tabloları aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

	Arsa	Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri	Binalar	Tesis Makine ve Cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Özel Maliyetler	Toplam
Maliyet Değeri									
1 Ocak Maliyet	441.494.280	7.154.000	94.282.089	160.983.794	7.783.715	21.802.629	--	12.091.135	745.591.642
Yeniden Değerleme (*)	--	--	--	115.117.462	--	--	--	--	115.117.462
İlaveler	786.732	--	1.700.002	13.567.851	461.864	2.699.254	5.576.432	--	24.792.135
Transfer	--	--	--	2.840.884	--	--	(2.840.884)	--	--
Çıkışlar	(765.000)	--	--	--	--	--	--	--	(765.000)
31 Aralık Bakiyesi	441.516.012	7.154.000	95.982.091	292.509.991	8.245.579	24.501.883	2.735.548	12.091.135	884.736.239
Eksi: Birikmiş Amortisman									
1 Ocak Açılış	--	(795.544)	(3.907.138)	--	(7.440.709)	(15.630.348)	--	(6.765.092)	(34.538.831)
Yeniden Değerleme (*)	--	--	--	45.672.265	--	--	--	--	45.672.265
Cari Dönem Amortismanı	--	(639.260)	(3.310.543)	(45.672.265)	(310.181)	(1.583.352)	--	(1.130.581)	(52.646.182)
31 Aralık Bakiyesi	--	(1.434.804)	(7.217.681)	--	(7.750.890)	(17.213.700)	--	(7.895.673)	(41.512.748)
1 Ocak 2021 Net Defter Değeri	441.494.280	6.358.456	90.374.951	160.983.794	343.006	6.172.281	--	5.326.043	711.052.811
31 Aralık 2021 Net Defter Değeri	441.516.012	5.719.196	88.764.410	292.509.991	494.689	7.288.183	2.735.548	4.195.462	843.223.491

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

13 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yılda maddi olmayan duran varlıklar geliştirme giderlerinden, haklar ve lisanslardan oluşmakta olup hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Maliyet Değeri		
1 Ocak Açılış Bakiyesi	54.973.744	47.922.503
İlaveler	17.251.192	7.051.241
31 Aralık Bakiyesi	72.224.936	54.973.744
Eksi: Birikmiş İtfa Payları		
1 Ocak Açılış Bakiyesi	(46.988.390)	(42.933.068)
Cari Dönem İtfa Payı	(4.952.158)	(4.055.322)
31 Aralık Bakiyesi	(51.940.548)	(46.988.390)
1 Ocak Net Defter Değeri	7.985.354	4.989.435
31 Aralık Net Defter Değeri	20.284.388	7.985.354

Grup'un maddi olmayan duran varlıkları üzerinde herhangi bir rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

14 Kiralama İşlemleri

Kullanım Hakkı Varlıkları

Grup, geriye dönük uyguladığı TFRS 16 kapsamında kiralamanın fiilen başladığı tarihte finansal tablolarına bir kullanım hakkı varlığı ve bir kira yükümlülüğü yansıtır.

Kullanım hakkı varlığı ilk olarak maliyet yöntemiyle muhasebeleştirilir ve aşağıdakileri içerir:

- Kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- Grup tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler.

Grup maliyet yöntemini uygularken, kullanım hakkı varlığını; birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Grup, kullanım hakkı varlığını amortismanına tabi tutarken TMS 16 Maddi Duran Varlıklar'da yer alan amortisman hükümlerini uygular.

	1 Ocak 2022	Dönem İçi Artış	31 Aralık 2022
<u>Maliyet Değeri</u>			
Binalar	8.600.099	1.667.654	10.267.753
Toplam	8.600.099	1.667.654	10.267.753
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>			
Binalar	(2.034.522)	(936.261)	(2.970.783)
Toplam	(2.034.522)	(936.261)	(2.970.783)
Net Değer	6.565.577	731.393	7.296.970

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

14 Kiralama İşlemleri (devamı)**Kullanım Hakkı Varlıkları (devamı)**

	1 Ocak 2021	Dönem İçi Artış	31 Aralık 2021
<u>Maliyet Değeri</u>			
Binalar	7.825.816	774.283	8.600.099
Toplam	7.825.816	774.283	8.600.099
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>			
Binalar	(1.290.810)	(743.712)	(2.034.522)
Toplam	(1.290.810)	(743.712)	(2.034.522)
Net Değer	6.535.006	30.571	6.565.577

Kiralama İşlemlerinden yükümlülükler

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla kiralama işlemlerinden yükümlülüklerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Kiralama işlemlerinden yükümlülükler (kısa vade)	798.957	630.944
Kiralama işlemlerinden yükümlülükler (uzun vade)	7.983.321	7.149.583
Toplam	8.782.278	7.780.527

31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yılda kiralama işlemlerinden yükümlülükler hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Açılış bakiyesi	7.780.527	7.490.449
Ödemeler	(1.728.962)	(1.423.065)
Faiz giderleri (Not 23)	1.063.059	938.860
Artış	1.667.654	774.283
Dönem Sonu Bakiyesi	8.782.278	7.780.527

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar
Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

15 Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar

a) Karşılıklar

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla ayırmış olduğu karşılıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Garanti Karşılıkları (*)	26.427.357	19.809.692
Dava Karşılıkları (**)	4.103.286	8.701.652
Kısa Vadeli Karşılıklar	30.530.643	28.511.344

(*) Garanti gider karşılığının dönemler itibarıyla hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
1 Ocak Bakiyesi	19.809.692	6.731.467
Dönem İçinde Oluşan Artış	6.617.665	13.078.225
Dönem Sonu Bakiyesi	26.427.357	19.809.692

(**) Dava karşılığının dönemler itibarıyla hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
1 Ocak Bakiyesi	8.701.652	3.892.337
Dönem İçinde Oluşan Artış/(Azalış)	(4.598.366)	4.809.315
Dönem Sonu Bakiyesi	4.103.286	8.701.652

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

15 Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar (devamı)**b) Teminat- Rehin – İpotekler – Kefaletler ("TRİ")**

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Verilen TRİ'lerin türleri itibarıyla toplam detayı ve dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Grup Tarafından Verilen TRİ'ler (TL Cinsinden)	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	28.445.911	32.292.915
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
C. Olağan Ticari Faaliyetlerin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı (*)	3.171.572.083	1.243.148.753
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
i. Ana Ortak Lehine Verilmiş Olan TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer İlişkili Şirketler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
iii. C maddesi Kapsamına Girmeyen 3.Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
Toplam	3.200.017.994	1.275.441.668

Grup'un 31 Aralık tarihi itibarıyla verilen TRİ'lerin parasal pozisyonları itibarıyla aşağıda gösterilmiştir.

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Türk Lirası	3.198.466.582	1.258.528.919
ABD Doları	531.960	--
Avro	1.019.452	16.912.749
Toplam	3.200.017.994	1.275.441.668

(*) Grup ve Ziraat Bankası "Banka" arasında Aralık 2010'da bir anlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşma kapsamında Grup, Tümosan traktör bayileri (Bayi) kanalıyla satmış olduğu traktörlere ilişkin Banka aracılığıyla kredi kullanarak traktör satın alan müşterinin bu krediyi geri ödeyememesi durumunda; Banka, icra yoluyla satışa çıkan traktörlerin satışından elde edilecek gelir ile ilgili traktör için Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği tarafından belirlenen kasko bedelinin %75'i arasındaki farkı Grup'tan talep etme hakkına sahiptir. Ancak Şirket, Banka tarafından kendinden talep edilecek farkı birebir traktör satışını yapan ilgili bayiye yansıtmaktadır. Dolayısıyla yukarıda bahsi geçen teminat bankaya Şirket tarafından verilen bir teminat olmakla beraber, yükümlülük nihayetinde Bayi' ye aktarılmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

16 Çalışanlara Sağlanan Faydalar**Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar**

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında kısa vadeli borçlar detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Ödenecek Ücret ve Maaşlar	9.607.274	4.277.518
Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	3.786.932	1.807.858
Ödenecek Vergi ve Fonlar	2.414.626	1.100.420
Toplam	15.808.832	7.185.796

Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan fayda kapsamında kısa vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
İzin Karşılığı	6.915.876	3.440.516
Toplam	6.915.876	3.440.516

İzin karşılığının yıllar içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Dönem Başı	3.440.516	2.252.768
Dönem İçinde Ayrılan Karşılık	3.475.360	1.187.748
Dönem sonu	6.915.876	3.440.516

Grup, iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde çalışanlarının hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücreti sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödemekle yükümlüdür. Kullanılmayan izin karşılığı, raporlama tarihi itibarıyla tüm çalışanların hak ettikleri ancak henüz kullanmadıkları izin günlerine denk gelen iskonto edilmemiş toplam yükümlülük tutarıdır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

16 Çalışanlara Sağlanan Faydalar (devamı)**Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar**

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan fayda kapsamında uzun vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Kıdem Tazminatı Karşılığı	15.413.349	6.433.529
Toplam	15.413.349	6.433.529

Türkiye’de mevcut kanunlar çerçevesinde, Grup bir yıllık hizmet süresini dolduran ve herhangi bir geçerli nedene bağlı olmaksızın işine son verilen, askerlik hizmeti için göreve çağrılan, vefat eden, emeklilik için gerekli hizmet süresini dolduran ya da emeklilik yaşına gelmiş personeline kıdem tazminatı ödemesi yapmak zorundadır. Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 31 Aralık 2022 itibarıyla 15.371 TL ve 31 Aralık 2021 itibarıyla 8.285 TL ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Grup’un, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 (“Çalışanlara Sağlanan Faydalar”), şirket yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Faiz Oranı	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Faiz Oranı	22,30%	21,30%
Beklenen Enflasyon Oranı	19,30%	17,00%
Net İskonto Oranı	2,51%	3,68%

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla, ekli finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
1 Ocak bakiyesi	6.433.529	5.790.880
Hizmet Maliyeti	1.650.268	730.093
Faiz Gideri	3.437.178	1.370.342
Aktüeryal Kazanç/Kayıp	6.328.976	(279.329)
Ödemeler	(2.436.602)	(1.178.457)
Dönem sonu bakiyesi	15.413.349	6.433.529

17 Diğer Varlık ve Yükümlülükler

Grup’un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla diğer dönen varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Devreden Katma Değer Vergisi	93.786.874	47.794.837
Diğer	27.430	127.460
Toplam	93.814.304	47.922.297

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

18 Sermaye, Yedekler ve Diğer Özkaynak Kalemleri**Ödenmiş Sermaye**

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerindeki sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022		31 Aralık 2021	
	Pay Oranı %	Pay Tutarı (TL)	Pay Oranı %	Pay Tutarı (TL)
Ereğli Tekstil	60,87%	70.000.000	60,87%	70.000.000
Halka Açık Kısım	28,69%	32.998.715	28,69%	33.000.000
Diğer	10,44%	12.001.285	10,44%	12.000.000
Ödenmiş Sermaye	100,00%	115.000.000	100,00%	115.000.000

Grup'un 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla sermayesinin tümü ödenmiş olup, nominal değeri 115.000.000 TL ve beheri 1 TL olan 115.000.000 adet hisseden oluşmaktadır. (31 Aralık 2021-Sermaye: 115.000.000 TL ve beheri 1 TL olan 115.000.000 adet hisse).

Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 519. maddesine göre işletmeler yıllık karlarının %5'ini, ödenmiş sermayelerinin %20'sini buluncaya kadar genel kanuni yedek akçe olarak ayırırlar. İşletmenin geçmiş yıllar zararları varsa %5'in hesabında yıllık kardan düşülür. TTK'nın 519. maddesinin c bendi gereğince pay sahiplerine %5 oranında kar payı ödendikten sonra pay sahipleri ile kara iştirak eden diğer kimselere dağıtılması kararlaştırılan kısmın %10'u da genel kanuni yedek akçeye eklenir.

Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerindeki kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelir ve giderleri aşağıdaki gibidir:

Aktüeryal Farklar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm (Kayıp) Kazançları	(6.497.190)	(1.434.010)
Toplam	(6.497.190)	(1.434.010)

Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artış Fonu

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Yeniden Değerleme Artışları	748.695.109	703.162.586
Toplam	748.695.109	703.162.586

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

19 Hasılat

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllarda hasılatı ve satışların maliyeti tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Yurt İçi Satışlar	3.671.752.243	1.087.476.708
Yurt Dışı Satışlar	60.168.057	28.223.857
Diğer Gelirler	--	11.082.807
Brüt Hasılat	3.731.920.300	1.126.783.372
Satış İadeleri ve İndirimleri (-)	(10.412.046)	(4.109.636)
Hasılat	3.721.508.254	1.122.673.736

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Satışların Maliyeti		
Satılan Mamul Maliyeti	(2.416.963.416)	(772.696.452)
- Personel Giderleri	(49.735.550)	(26.317.975)
- Amortisman Giderleri	(70.411.003)	(35.941.946)
- Diğer Giderler	(2.296.816.863)	(710.436.531)
Satılan Ticari Mal Maliyeti	(154.753.967)	(69.107.197)
Satışların Maliyeti	(2.571.717.383)	(841.803.649)
Brüt Kar	1.149.790.871	280.870.087

Hasılatının ürün bazında detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Traktör Satışları	3.394.338.658	967.855.263
Motor Satışları	78.522.399	31.420.067
İş Makinaları Satışları	38.560.800	7.493.651
Yedek Parça Satışları	34.922.761	86.921.775
Tarım Makinaları Satışları	2.905.658	21.365.823
Diğer Satışlar	172.257.978	7.617.157
Toplam Hasılat	3.721.508.254	1.122.673.736

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

20 Faaliyet Giderleri**Genel Yönetim Giderleri**

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllarda genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Personel Giderleri	18.318.637	10.499.195
Amortisman ve İtfa Giderleri	3.980.877	7.680.605
Bilgi İşlem Malzeme Giderleri	2.334.241	1.645.681
Enerji Yakıt ve Su Giderleri	1.712.887	573.352
Mali ve Hukuk Müşavirlik Giderleri	1.363.743	813.034
Kira Giderleri	745.679	734.079
Seyahat ve Konaklama Giderleri	1.032.505	395.265
Diğer Giderler	7.684.700	3.756.198
Toplam	37.173.269	26.097.409

Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllarda pazarlama satış ve dağıtım giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Prim ve Komisyon Giderleri	268.999.485	63.243.827
Satış Sonrası Servis Garanti Giderleri	48.129.202	28.882.620
Satış Nakliye Giderleri	26.465.393	4.513.451
Personel Giderleri	13.675.441	6.958.460
Amortisman ve İtfa Payı Giderleri	4.614.661	2.657.652
Diğer Giderler	20.698.471	14.012.728
Toplam	382.582.653	120.268.738

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

20 Faaliyet Giderleri (devamı)**Araştırma ve Geliştirme Giderleri**

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllarda araştırma giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Personel Giderleri	20.698.265	13.158.375
Amortisman ve İtfa Payı Giderleri	2.354.215	3.351.827
Bilgi İşlem Malzeme Giderleri	3.359.870	1.038.326
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	1.663.908	911.625
Proje ve Etüt Giderleri	855.096	181.493
Diğer Giderler	3.022.453	2.122.493
Toplam	31.953.807	20.764.139

21 Çeşit Esasına Göre Sınıflandırılmış Giderler

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllarda personel giderleri aşağıdaki gibidir:

Personel Giderleri	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Satışların Maliyeti (Not 19)	49.735.550	26.317.975
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (Not 20)	20.698.265	13.158.375
Genel Yönetim Giderleri (Not 20)	3.980.877	10.499.195
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (Not 20)	13.675.441	6.958.460
Toplam	88.090.133	56.934.005

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllarda amortisman ve itfa payı giderleri aşağıdaki gibidir:

Amortisman ve İtfa Payı	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Satışların Maliyeti (Not 19)	70.411.003	35.941.946
Genel Yönetim Giderleri (Not 20)	3.980.877	7.680.605
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (Not 20)	2.354.215	3.351.827
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (Not 20)	4.614.661	2.657.652
Stoklar	3.653.298	7.813.186
Toplam	85.014.054	57.445.216

Bağımsız Denetçi/ Denetim Kuruluşundan Alınan Hizmetlere Alınan Hizmetlere İlişkin Ücretler

Grup'un KGK'nın 30 Mart 2022 tarihinde mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Kurul Kararına istinaden hazırladığı ve hazırlanma esasları 19 Ağustos 2022 tarihli KGK yazısını temel alan bağımsız denetim kuruluşlarınca verilen hizmetlerin ücretlerine ilişkin açıklaması aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2022	1 Ocak – 31 Aralık 2021
Raporlama dönemine ait bağımsız denetim ücreti	162.500	88.900
Vergi danışmanlık hizmetlerine ilişkin ücretler	--	--
Diğer güvence hizmetlerinin ücreti	--	--
Bağımsız denetim dışı diğer hizmetlerin ücreti	--	--
Toplam	162.500	88.900

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

22 Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler ve Giderler**Diğer Gelirler**

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllarda esas faaliyetlerden diğer gelirleri aşağıdaki gibidir:

Diğer Gelirler	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Sigorta Gider Yansıtımları	11.198.681	4.583.750
Hurda ve İlk Madde Satış Karları	8.778.454	3.735.723
Konusu Kalmayan Karşılıklar	5.822.876	1.386.740
Reeskont Gelirleri	2.998.542	1.178.680
Maddi Duran Varlık Satış Karları	1.562.036	416.387
Ar-Ge Teşvik Gelirleri	--	2.103.979
Diğer	7.267.606	5.253.311
Toplam	37.628.195	18.658.570

Diğer Giderler

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllarda esas faaliyetlerden diğer giderleri aşağıdaki gibidir:

Diğer Giderler	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Kur Farkı Giderleri	19.137.725	9.717.620
Bağış ve Yardımlar	2.469.613	3.011.600
Karşılık Giderleri	143.850	14.467.793
Vergi Gecikme Zammı ve Cezaları	--	1.866.091
Diğer	14.384.653	2.884.999
Toplam	36.135.841	31.948.103

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

23 Finansman Gelirleri ve Giderleri**Finansman Gelirleri**

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllarda finansman gelirleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Faiz gelirleri	26.960.688	13.550.894
Toplam	26.960.688	13.550.894

Finansman Giderleri

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllarda finansman giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Faiz giderleri	86.246.869	65.995.038
Kur farkı giderleri	--	101.090
Kiralama işlemlerinden faiz giderleri (Not 14)	1.063.059	938.860
Toplam	87.309.928	67.034.988

24 Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler ve Giderler

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllarda yatırım faaliyetlerinden gelirleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Finansal yatırımlardan kazançlar	63.329.590	23.166.844
Toplam	63.329.590	23.166.844

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

25 Gelir Vergileri

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Türkiye’de faaliyet gösteren Grup için uygulanan kurumlar vergisi oranı %23’dür (31 Aralık 2021: %25). Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisnaların indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

22 Nisan 2022 tarihinde yayımlanan 7316 Sayılı Kanun ile Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’da değişiklik yapılarak, kurumlar vergisi oranı 2022 mali yılı için %25’e, 2022 mali yılı için %23’e çıkarılmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre Kurumların en az iki yıl süreyle sahip olunan iştirak hisseleri ile aynı süreye sahip kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75’lik kısmı ile aynı süre sahip olunan taşınmazların 5 Aralık 2018 tarihinden sonraki satışından doğan kazançların %50 lik kısmı satış tarihinden itibaren beş yıl içinde özkaynak hesaplarına kaydedilmesi durumunda vergi istisnasına konu olmaktadır. Geriye kalan %50’lik kısım kurumlar vergisine tabidir.

Bunun yanı sıra, temettü dağıtımları üzerinde stopaj yükümlülüğü bulunmakta olup, bu stopaj yükümlülüğü temettü ödemesinin yapıldığı dönemde tahakkuk edilir. Türkiye’de bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye’de yerleşik kurumlara yapılanlar dışındaki temettü ödemeleri üzerinde %15 oranında stopaj uygulanmaktadır. Dar mükellef kurumlara ve gerçek kişilere yapılan kar dağıtımlarına ilişkin stopaj oranlarının uygulamasında, ilgili Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarında yer alan stopaj oranları da göz önünde bulundurulur.

Türk vergi mevzuatına göre mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere beş yıl süre ile taşınabilir, ancak, mali zararlar geriye dönük taşınamazlar.

Türkiye’de ödenecek vergiler konusunda vergi yetkilileri ile mutabakat sağlama gibi bir uygulama yoktur. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dört ay içerisinde verilir. Vergi incelemesine yetkili makamlar, beyannamenin verilmesini takip eden yılın başından başlamak üzere beş yıl süresince vergi beyannamelerini ve bunlara temel olan muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve bulguları neticesinde yeniden tarhiyat yapabilirler.

Mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere zararın oluştuğu yıldan itibaren gelecek vergilendirilebilir yıllara taşınabilir. Mali zararların, arka arkaya dört vergi dönemi için vergi makamlarına bildirilmesi durumunda, vergi makamları planlanmamış denetim hakkı kazanır.

Transfer Fiyatlaması Düzenlemesi

Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 13. Maddesinin “transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı” başlığı altında transfer fiyatlandırması konusu işlenmektedir. 18 Kasım 2007 tarihinde yayımlanan transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı hakkında Genel Tebliğ’de uygulamadaki detayları belirlemiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

25 Gelir Vergileri (devamı)

Eğer vergi mükellefleri ilgili kuruluşlarla, fiyatlandırmaları emsallere uygunluk ilkesi çerçevesinde yapılmayan ürün, mal veya hizmet alım ve satım işlemlerine giriyorlarsa, o zaman ilgili karlar transfer fiyatlaması yoluyla örtülü bir şekilde dağıtıldığı kanaatine varılacaktır. Bu tarz transfer fiyatlaması yoluyla örtülü kar dağıtımları kurumlar vergisi açısından vergi matrahından indirilemeyecektir.

Vergi Gideri

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllara ait vergi gelir/giderinin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
<u>Kar veya zararda muhasebeleştirilen</u>		
Cari dönem vergi gideri:		
Dönem vergi gideri	(135.489.183)	(28.860.044)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri):		
Kullanılabilir mali zararlardan kaynaklanan	--	1.909.287
Geçici farklardan kaynaklanan	10.382.236	7.388.180
	(125.106.947)	(19.562.577)
<u>Kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilen</u>		
Ertelenmiş vergi geliri/(gideri):		
Aktüeryal farkların vergi etkileri	1.265.795	(55.866)
Maddi duran varlık yeniden değerlendirme vergi etkisi (*)	45.532.524	(32.157.945)
	46.798.319	(32.213.811)
Toplam vergi geliri / (gideri)	(78.308.628)	(51.776.388)

(*)VUK kapsamında muhasebeleştirilen maddi duran varlık değerlemelerin iptal edilmesinden meydana gelen vergi etkisidir.

Cari Dönem Vergi Yükümlülüğü

Kayıtlara alınan cari dönem vergi yükümlülüğü detayı aşağıdaki gibidir

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Ödenecek cari dönem vergisiyle ilgili yükümlülükler	(74.979.999)	(11.316.600)
31 Aralık Bakiyesi	(74.979.999)	(11.316.600)

Kayıtlara alınan cari dönem vergi mutabakatı ile yıl içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
1 Ocak bakiyesi	11.316.600	467.401
Hesaplanan kurumlar vergisi	135.489.183	28.860.044
Ödenen kurumlar vergisi	(71.825.784)	(13.235.616)
Mahsup edilen vergiler	--	(4.775.229)
31 Aralık Bakiyesi	74.979.999	11.316.600

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

25 Gelir Vergileri (devamı)

Etkin vergi oranının mutabakatı

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllara ait raporlanan vergi karşılığı, vergi öncesi kar üzerinden yasal vergi oranı kullanılarak hesaplanan tutardan farklıdır. İlgili mutabakat dökümü aşağıdaki gibidir:

		2022		2021
Dönem Net Karı		577.446.899		50.570.441
Tenzil: Cari Dönem Vergi Gideri		(125.106.947)		(19.562.577)
Vergi Öncesi Kar	%	702.553.846	%	70.133.018
Yasal Oranla Hesaplanan Kurumlar Vergisi	23%	(161.587.385)	25%	(17.533.255)
Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	0,36%	(2.556.757)	5%	(3.843.673)
İstisna ve İndirimler	(4,17)%	29.287.051	(6)%	4.281.916
Vuk Kapsamında Yapılan Değerleme İptali	(2)%	10.975.808	--	--
Farklı Vergi Oranlarının Etkisi ve Diğer	0,17%	(1.225.664)	4%	(2.467.565)
Kar veya Zararda Muhasebeleştirilen	18%	(125.106.947)	28%	(19.562.577)
Toplam Vergi Geliri				

Ertelenmiş Vergi

Grup, vergiye esas yasal konsolide finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış konsolide finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğünü muhasebeleştirmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas konsolide finansal tablolar ile TFRS' lere göre hazırlanan konsolide finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar bir sonraki sayfada belirtilmiştir.

31 Aralık 2022 tarihli konsolide finansal tablolarda ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri için kullanılan vergi oranı %10-20'dir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

25 Gelir Vergileri (devamı)**Ertelenmiş Vergi (devamı)****Kayıtlara alınan ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü**

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğüne atfolunan kalemler aşağıdakilerden oluşmaktadır:

	<u>Varlıklar</u>		<u>Yükümlülükler</u>		<u>Ertelenmiş Vergi</u> <u>Varlıkları/Yükümlülükleri</u>	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Maddi ve maddi olmayan duran varlık düzeltmeleri	--	--	(52.048.281)	(107.867.559)	(52.048.281)	(107.867.559)
İzin karşılığı	1.383.175	688.103	--	--	1.383.175	688.103
Reeskont	--	257.242	(342.467)	--	(342.467)	257.242
Şüpheli alacak karşılığı	2.936.644	2.622.743	--	--	2.936.644	2.622.743
Garanti gider karşılığı	5.285.471	3.961.938	--	--	5.285.471	3.961.938
Kıdem tazminatı	3.082.670	1.286.707	--	--	3.082.670	1.286.707
Değer düşüklüğü düzeltmeleri	208.089	42.037	--	--	208.089	42.037
Dava karşılığı	764.562	1.740.331	--	--	764.562	1.740.331
Stoklara ait düzeltmeler	--	--	(907.600)	--	(907.600)	--
Kur değerlemeleri	--	243.263	--	--	--	243.263
Banka kredileri	164.841	516.115	--	--	164.841	516.115
Kiralamalar	297.062	242.989	--	--	297.062	242.989
Diğer	90.298	--	--	--	90.298	--
Toplam Ertelenen Vergi Varlığı / (Yükümlülüğü)	14.212.812	11.601.468	(53.298.348)	(107.867.559)	(39.085.536)	(96.266.091)
Mahsuplaşabilen vergi tutarı	(14.212.812)	(11.423.233)	14.212.812	11.423.233	--	--
Net Ertelenen Vergi Varlığı / (Yükümlülüğü)	--	178.235	(39.085.536)	(96.444.326)	(39.085.536)	(96.266.091)

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

25 Gelir Vergileri (devamı)**Ertelenmiş Vergi (devamı)****Ertelenmiş vergi ile ilgili varlıklar ve yükümlülükler**

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergi ile ilgili varlıklar ve yükümlülüklerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Ertelenmiş vergi varlığı	--	178.235
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	(39.085.536)	(96.444.326)
31 Aralık Bakiyesi	(39.085.536)	(96.266.091)

Kayıtlara alınan ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü ile yıl içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
1 Ocak bakiyesi	(96.266.091)	(73.349.747)
Kar veya zarara kaydedilen	10.382.236	9.297.467
Diğer kapsamlı gelirden kaydedilen	46.798.319	(32.213.811)
31 Aralık Bakiyesi	(39.085.536)	(96.266.091)

26 Pay Başına Kazanç

Pay başına kazanç, cari dönem net karının dönem boyunca işlem gören pay senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesiyle hesaplanır. Türkiye’de şirketler yeniden değerlendirme artış fonundan veya birikmiş karlardan karşılanmak üzere bedelsiz pay senedi dağıtımını yoluyla sermayelerini arttırma hakkına sahiptir. Pay başına kazanç hesaplanması sırasında söz konusu artırımlar temettü olarak dağıtılan pay senetleri olarak kabul edilmişlerdir. Sermayeye eklenen kar payı dağıtımları da aynı şekilde değerlendirilmektedir. Bu nedenle ortalama pay senedi adedi hesaplanırken bu tür hisselerin tüm yıl boyunca dolaşımda olduğu kabul edilmiştir. Bu sebeple pay başına düşen karı hesaplamakta kullanılan pay adedinin ağırlıklı ortalaması geriye dönük etkiler de göz önünde bulundurularak belirlenmiştir.

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Dönem boyunca mevcut olan payların ağırlıklı ortalaması (her biri 1 TL)	115.000.000	115.000.000
Dönem net karı	577.446.899	50.570.441
Pay başına kazanç (TL)	5,0213	0,4397

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler

Finansal risk yönetimi

Grup, finansal araçların kullanımına bağlı olarak aşağıdaki risklere maruz kalabilmektedir:

- Kredi riski
- Likidite riski
- Piyasa riski

Bu dipnot, Grup'un yukarıda belirtilen her bir riske maruz kalma durumunu, Grup'un bu riskleri ölçme ve yönetme konusundaki amaç, politika ve yöntemlerini açıklamaktadır. Daha detaylı niceliksel açıklamalar, finansal tabloların içinde mevcuttur.

Finansal risk yönetimi, Grup'un belirlediği genel esaslar dahilinde kendi Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar çerçevesinde her bir bağlı ortaklık tarafından uygulanmaktadır.

Risk yönetimi sistemi

Grup'un risk yönetimi politikaları Grup'un karşılaştığı riskleri, uygun risk limitlerini ve kontrolleri belirlemek ve analiz etmek ile ilgili limitlere uyumu takip etmek amacıyla oluşturulmuştur. Risk yönetimi politikaları ve sistemleri piyasada ve Grup faaliyetlerindeki değişiklikleri yansıtacak şekilde düzenli olarak gözden geçirilmektedir. Grup uyguladığı eğitim ve yönetim standartları ve prosedürleri aracılığıyla tüm çalışanların kendi rol ve yükümlülüklerini anladığı disiplinli ve yapıcı bir kontrol ortamı geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Kredi riski**

Kredi riski, bir müşteri veya karşı tarafın sözleşmedeki yükümlülüklerini yerine getirmemesi riskidir ve önemli ölçüde müşteri alacaklarından kaynaklanmaktadır.

Kredi riskine maruz değer:

Finansal varlıkların kayıtlı değeri Grup'un maksimum kredi riskini gösterir. Aşağıdaki tablolarda 31 Aralık tarihleri itibarıyla maksimum kredi riskine maruz kalan değerlerin detayı gösterilmektedir:

	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Nakit ve Nakit Benzerleri
31 Aralık 2022	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	Bankalardaki Mevduat
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalan azami kredi riski (A+B+C+D) (1)	178.401.090	326.459.898	10.502.386	5.209.219	391.596.693
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	38.700.800	--	--	--
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (2)	178.401.090	326.459.898	10.502.386	5.209.219	391.596.693
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların defter değeri	--	--	--	--	--
C. Değer düşüklüğüne uğramış varlıkların net defter değerleri (3)	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	20.754.737	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	(20.754.737)	--	--	--
- Net değer teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--
- Net değer teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Kredi Riski (devamı)**

	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Nakit ve Nakit Benzerleri
31 Aralık 2021	İlişkili Taraflar	Diğer Taraflar	İlişkili Taraflar	Diğer Taraflar	Bankalardaki Mevduat
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D) (1)	17.732.606	168.679.575	18.622.536	2.978.034	45.945.207
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	182.300.500	--	--	--
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (2)	17.732.606	168.679.575	18.622.536	2.978.034	45.945.207
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların defter değeri	--	--	--	--	--
C. Değer düşüklüğüne uğramış varlıkların net defter değerleri (3)	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	20.754.737	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	(20.754.737)	--	--	--
- Net değer teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--
- Net değer teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Likidite Riski**

Likidite riski Grup'un nakit ya da diğer finansal varlıklar verilerek ödemesi yapılacak finansal yükümlülüklerini yerine getirmede zorlukla karşılaşma riskidir. Grup likidite riski yönetim yaklaşımı, mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin normal koşullarda ya da kriz durumlarında Grup'u zarara uğratmayacak ya da itibarını zedelemeyecek şekilde fonlayabilmesi için mümkün oldukça yeterli likidite tutmaktır.

Grup finansal yükümlülüklerin yerine getirilmesini de içeren beklenen faaliyet giderlerini, doğal afetler gibi öngörülemeyen olağandışı hallerin olası etkisi istisnai olmak üzere karşılayacak derecede yeterli nakit bulundurmayı hedeflemektedir.

Grup 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla tahmini faiz ödemeleri dahil olmak üzere finansal yükümlülüklerin ödeme planına göre belirlenmiş vadeleri aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2022	Defter Değeri	Sözleşme veya beklenen vadeler uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1 yıldan uzun (III)
<u>Sözleşme veva beklenen vadeler uyarınca vadeler</u>					
<u>Türev olmayan finansal yükümlülükler</u>					
Banka kredileri	535.640.906	552.402.391	223.493.221	285.541.796	43.367.374
Ticari borçlar	760.215.081	763.605.637	759.881.775	3.723.862	--
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki borçlar	15.808.832	15.808.832	15.808.832	--	--
Diğer borçlar	9.959.354	9.959.354	9.610.624	--	348.730
Kiralama işlemleri	8.782.278	14.639.844	461.778	1.621.870	12.556.196
Toplam	1.330.406.451	1.356.416.058	1.009.256.230	290.887.528	56.272.300

31 Aralık 2021	Defter Değeri	Sözleşme veya beklenen vadeler uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1 yıldan uzun (III)
<u>Sözleşme veva beklenen vadeler uyarınca vadeler</u>					
<u>Türev olmayan finansal yükümlülükler</u>					
Banka kredileri	405.067.597	434.890.677	13.266.815	349.825.884	71.797.978
Ticari borçlar	354.960.049	355.632.045	354.132.045	1.500.000	--
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki borçlar	7.185.796	7.185.796	7.185.796	--	--
Diğer borçlar	7.983.199	7.983.199	7.111.374	--	871.825
Kiralama işlemleri	7.780.527	12.442.623	377.049	1.131.148	10.934.427
Toplam	782.977.168	818.134.340	382.073.079	352.457.032	83.604.230

Vade analizine dahil edilen nakit akışlarının önemli ölçüde daha erken ya da farklı tutarda gerçekleşebileceği beklenmemektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)

Piyasa Riski

Piyasa riski; döviz kurları, faiz oranları veya menkul kıymetler piyasalarında işlem gören enstrümanların fiyatları gibi para piyasasındaki değişikliklerin Grup'un gelirinin veya sahip olduğu finansal varlıkların değerinin değişmesi riskidir. Piyasa riski yönetimi, piyasa riskine maruz kalmayı kabul edilebilir sınırlar dahilinde kontrol ederken, getiriye optimize etmeyi amaçlamaktadır.

(i) Kur Riski

Grup, yabancı para cinsinden yaptığı satın alma işlemleri ve banka kredileri nedeniyle kur riskine maruz kalmaktadır. Grup kur riskini ileri vadeli yabancı para alım/satım ve yabancı para opsiyon işlemleri yaparak yönetmektedir.

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla, yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülük kalemleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022			
	TL Karşılığı	ABD Doları	Euro	GBP
1. Ticari alacaklar	27.641.377	816.496	620.735	--
2a. Parasal finansal varlıklar(kasa, banka hesapları dahil)	1.155.059	58.977	2.623	--
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--
3. Diğer	50.228.073	793.721	1.775.120	--
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	79.024.509	1.669.194	2.398.478	--
5. Ticari alacaklar	--	--	--	--
6a. Parasal finansal varlıklar	--	--	--	--
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--
7. Diğer	--	--	--	--
8. Duran varlıklar (5+6+7)	--	--	--	--
9. Toplam varlıklar (4+8)	79.024.509	1.669.194	2.398.478	--
10. Ticari borçlar	36.459.662	538.000	1.321.021	--
11. Finansal yükümlülükler	--	--	--	--
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	27.020	--	1.353	--
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	83.944.197	723.631	3.524.603	--
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	120.430.880	1.261.631	4.846.977	--
14. Ticari borçlar	--	--	--	--
15. Finansal yükümlülükler	--	--	--	--
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	--	--	--	--
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	--	--	--	--
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	--	--	--	--
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	120.430.880	1.261.631	4.846.977	--
19. Finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	--	--	--	--
19a. Aktif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	--	--	--	--
19b. Pasif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	--	--	--	--
20. Net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (9-18+19)	(41.406.371)	407.563	(2.448.499)	--
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (TFRS 7.B23) (=1+2a+3+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	42.537.827	1.131.194	1.076.104	--
22. Döviz hedge için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	--	--	--	--
23. Döviz varlıklarının hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--
24. Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Piyasa Riski (devamı)****(i) Kur Riski (devamı)**

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla, yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülük kalemleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021			
	TL Karşılığı	ABD Doları	Avro	GBP
1. Ticari alacaklar	23.182.006	558.275	982.377	51.202
2a. Parasal finansal varlıklar(kasa, banka hesapları dahil)	2.379.312	65.955	99.439	--
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--
3. Diğer	38.829.327	842.672	1.829.251	--
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	64.390.645	1.466.902	2.911.067	51.202
5. Ticari alacaklar	--	--	--	--
6a. Parasal finansal varlıklar	--	--	--	--
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--
7. Diğer	--	--	--	--
8. Duran varlıklar (5+6+7)	--	--	--	--
9. Toplam varlıklar (4+8)	64.390.645	1.466.902	2.911.067	51.202
10. Ticari borçlar	79.360.697	956.205	4.406.043	--
11. Finansal yükümlülükler	--	--	--	--
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	--	--	--	--
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	63.584.214	236.012	3.998.488	--
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	142.944.911	1.192.217	8.404.531	--
14. Ticari borçlar	--	--	--	--
15. Finansal yükümlülükler	--	--	--	--
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	--	--	--	--
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	--	--	--	--
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	--	--	--	--
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	142.944.911	1.192.217	8.404.531	--
19. Finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	--	--	--	--
19a. Aktif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	--	--	--	--
19a. Pasif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	--	--	--	--
20. Net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (9-18+19)	(78.554.266)	274.685	(5.493.464)	51.202
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (TFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(53.799.379)	(331.975)	(3.324.227)	51.202
22. Döviz hedge için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	--	--	--	--
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Piyasa Riski (devamı)****(i) Kur Riski (devamı)***Duyarlılık Analizi*

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla sona eren yıllarda TL'nin belirtilen para birimleri karşısında %10 değer kaybetmesinin özkaynaklar ile kar/zararı ne tutarda arttıracacağı aşağıda gösterilmektedir. Bu analizde diğer tüm değişkenlerin, özellikle faiz oranlarının sabit kaldığı varsayılmaktadır.

31 Aralık 2022		
	Kar/ (Zarar)	
	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde;		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	762.074	(762.074)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	--	
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	762.074	(762.074)
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde;		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(4.881.058)	4.881.058
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	--	
6- Avro Net Etki (4+5)	(4.881.058)	4.881.058
TOPLAM (3+6+9)	(4.118.984)	4.118.984

31 Aralık 2021		
	Kar/ (Zarar)	
	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde;		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	363.266	(363.266)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	--	--
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	363.266	(363.266)
Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde;		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(8.310.686)	8.310.686
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	--	--
6- Avro Net Etki (4+5)	(8.310.686)	8.310.686
İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde;		
7- İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	91.992	(91.992)
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	--	--
9-İngiliz Sterlini Net Etki (7+8)	91.992	(91.992)
TOPLAM (3+6+9)	(7.855.428)	7.855.428

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Piyasa Riski (devamı)****(ii) Faiz Oranı Riski**

Grup'un faaliyetleri, faizli varlıklar ve borçlarının farklı zaman veya miktarlarda itfa oldukları ya da yeniden fiyatlandırıldıklarında faiz oranlarındaki değişim riskine maruz kalmaktadır. Grup bu riski faiz oranına duyarlı olan varlık ve yükümlülüklerini dengelemek suretiyle oluşan doğal tedbir ve türev araçların sınırlı kullanımı ile yönetmektedir.

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla Grup'un faize duyarlı finansal araçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	Kayıtlı değeri	
	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Sabit faizli araçlar		
İlişkili taraftan diğer alacaklar (Not 3)	10.502.386	18.622.536
Finansal yükümlülükler		
-Borçlanmalar (Not 6)	(535.640.906)	(405.067.597)

Sabit Faizli Finansal Araçlar için Gerçeğe Uygun Değer Duyarlılık Analizi

Grup sabit faizli hiçbir finansal varlık ya da yükümlülüğü gerçeğe uygun değeri kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar altında muhasebeleştirmemiş ve gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı muhasebeleştirme modeline göre riskten korunma amaçlı türev aracı olarak herhangi bir türev ürün (faiz oranı swapları) geliştirmemiştir. Bu nedenle rapor tarihi itibarıyla faiz oranlarında yaşanacak bir değişikliğin kar veya zarar etkisi olmayacaktır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Gerçeğe Uygun Değer**

Grup, finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini, ulaşılabilen mevcut piyasa bilgilerini ve uygun değerlendirme metodlarını kullanarak hesaplamıştır. Ancak, gerçeğe uygun değeri bulabilmek için kanaat kullanmak gerektiğinden, gerçeğe uygun değer ölçümleri mevcut piyasa koşullarında oluşabilecek değerleri yansıtmayabilir. Grup yönetimi tarafından, kasa ve bankalardan alacaklar, diğer finansal aktifler ve kısa vadeli finansal borçlar da dahil olmak üzere etkin faizle iskonto edilmiş maliyet bedeli ile gösterilen finansal aktiflerin ve borçların gerçeğe uygun değerlerinin kısa vadeli olmaları ve muhtemel zararların önemsiz miktarda olabileceği düşünülerek kayıtlı değerlerine yakın olduğu kabul edilmiştir.

31 Aralık 2022	İtfa Edilmiş Değerinden Gösterilen Finansal Varlıklar	Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar veya Zarara Yansıtılan	İtfa Edilmiş Değerinden Gösterilen Finansal Yükümlülükler	Defter Değeri	Gerçeğe Uygun Değer
<u>Finansal Varlıklar</u>					
Nakit ve Nakit Benzerleri	391.596.693	--	--	391.596.693	391.596.693
Ticari Alacaklar	504.860.988	--	--	504.860.988	504.860.988
Diğer Alacaklar	15.711.605	--	--	15.711.605	15.711.605
Finansal Yatırımlar	--	252.336.596	--	252.336.596	252.336.596
<u>Finansal Yükümlülükler</u>					
Finansal Borçlar	--	--	535.640.906	535.640.906	535.640.906
Ticari Borçlar	--	--	760.215.081	760.215.081	760.215.081
Diğer Borçlar	--	--	9.959.354	9.959.354	9.959.354
Kiralama İşlemlerinden Borçlar	--	--	8.782.278	8.782.278	8.782.278
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	--	--	15.808.832	15.808.832	15.808.832

31 Aralık 2021	İtfa Edilmiş Maliyet	Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar veya Zarara Yansıtılan	İtfa Edilmiş Değerinden Gösterilen Finansal Yükümlülükler	Defter Değeri	Gerçeğe Uygun Değer
<u>Finansal Varlıklar</u>					
Nakit ve Nakit Benzerleri	45.945.232	--	--	45.945.232	45.945.232
Ticari Alacaklar	186.412.181	--	--	186.412.181	186.412.181
Diğer Alacaklar	21.600.570	--	--	21.600.570	21.600.570
Finansal Yatırımlar	68.143.172	50.930.401	--	119.073.573	119.073.573
<u>Finansal Yükümlülükler</u>					
Finansal Borçlar	--	--	405.067.597	405.067.597	405.067.597
Ticari Borçlar	--	--	354.960.049	354.960.049	354.960.049
Diğer Borçlar	--	--	7.983.199	7.983.199	7.983.199
Kiralama İşlemlerinden Borçlar	--	--	7.780.527	7.780.527	7.780.527
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	--	--	7.185.796	7.185.796	7.185.796

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)

Piyasa riski (devamı)

Gerçeğe Uygun Değer (devamı)

Gerçeğe Uygun Değer Ölçümünün Sınıflandırılması

Aşağıdaki tabloda gerçeğe uygun değer ile değerlendirilen finansal araçların, değerlendirme yöntemleri verilmiştir. Seviyelere göre değerlendirme yöntemleri şu şekilde tanımlanmıştır:

Seviye 1: Özdeş varlıklar ya da borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlar;

Seviye 2: Seviye 1'de yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar ya da borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) ya da dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki veriler;

Seviye 3: Varlık ya da borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan veriler (gözlemlenebilir nitelikte olmayan veriler).

31 Aralık 2022	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar veya Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar	252.336.596	--	--	252.336.596
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Finansal Varlıklar	--	--	700.000	700.000

31 Aralık 2021	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar veya Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar	50.930.091	--	--	50.930.091
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Finansal Varlıklar	--	--	700.000	700.000

Yabancı para cinsinden olan finansal varlıklar ve yükümlülükler finansal durum tablosu tarihindeki piyasa fiyatlarına yaklaşan döviz kurlarından çevrilmiştir.

Aşağıdaki metotlar ve varsayımlar rayiç değeri belirlemenin mümkün olduğu durumlarda her bir finansal aracın gerçeğe uygun değerini tahmin etmekte kullanılmıştır.

Finansal Varlıklar

Kısa vadeli olmalarından ve önemsiz kredi riskine tabi olmalarından dolayı nakit ve nakit eşdeğeri varlıklar ile tahakkuk etmiş faizleri ve diğer finansal varlıkların taşınan değerlerinin rayiç değerlerine yakın olduğu düşünülmektedir. Ticari alacakların, şüpheli alacaklar karşılığı düşüldükten sonraki taşınan değerlerinin rayiç değerlerine yakın olduğu düşünülmektedir.

Finansal Yükümlülükler

Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin kısa vadeli olmaları nedeniyle rayiç değerlerinin taşıdıkları değere yaklaştığı düşünülmektedir. Kısa vadeli olmaları sebebiyle ticari borçların rayiç değerlerinin taşıdıkları değere yakın olduğu öngörülmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası (“TL”)

28 Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar

Türkiye’nin güneydoğu kesiminde yaşanan, pek çok ilimizi etkileyen ve tüm ülkemizi sarsan depremlerin yarattığı olumsuzluklar nedeniyle bölgede olağanüstü hal ilan edilmiştir. Söz konusu afet sonrasında BDDK, TCMB ve TBB tarafından, afet bölgesindeki illerde yerleşik kişiler için bazı rahatlatıcı düzenlemeler yürürlüğe konulmuş olup, Şirket operasyonları ve finansal durumu üzerindeki etkisinin durum tespitine yönelik çalışmalar sürmektedir. Depremin, işletmenin sürekliliği üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.